

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

STAMTAVLE

OVER EN FAMILIE

BERGESKOV.

VED

E. N. RITZAU.

KJØBENHAVN

1903.

Navnet BERGESKOV findes skrevet lidt forskellig, saaledes Bergeschou, Bergeschow og Bierreschou. Hvorfra det egentlig skriver sig, kan ikke med Bestemthed angives. Muligt kan det være taget efter „Bjeverskov“, der i en ældre Tid og for ikke saa faa Aar tilbage udtaltes som „Bjerreskov“. Byen er beliggende i Præstø Amt ved Landevejen mellem Køge og Ringsted. Dens Navn¹ hidrører nemlig fra Beliggenheden i eller ved store Skovstrækninger, i hvilke Bæveren fandtes. 1257 skreves det „Bevescog“, hvilket nøje svarer til det angelsachsiske Ord „Befer“ og det islandske „Bifz“, det danske Bæver. Egnen har næppe været videre beboet i Oldtiden, thi der synes kun at have været ganske faa Gravhøje, og af Sager fra Sten- og Bronzealderen er der fundet meget lidt. Derimod har man fra den yngre Jernalder et betydeligt Fund fra Maglemose ved Gummersmark. Byen er vist bleven til paa Grænsen af Oldtiden og Middelalderen og voksede op til at blive den betydeligste paa Egnen, hvorfor ogsaa Herredet fik Navn efter den. Den har sikkert haft flere store Gaarde, f. Eks. Gaarde paa et helt Bol Jord, hvoraf der altsaa efter Valdemarstidens Ansættelse af

Ledingspligten til en Pengeafgift svaredes 1 Mark Sølv i Skyld til Staten.

I sidste Halvdel af det 12te Aarhundrede ejedes en stor Del af Bjeverskov By af Domprovst Asser Svendsen i Lund, en Brodersøn af Ærkebiskop Eskil og Søskendebarn til Historieskriveren Svend Aagesen. Domprovsten skænkede af sine Ejendomme $\frac{1}{2}$ Bol med tilhørende Græsgange og Enge til Sorø Kloster og en Gaard paa 2 Bol til Lunds Domkirke. Han døde som Domprovst i Lund ca. 1194. Gaarden i Bjeverskov, som han havde skænket til Domkirken, købte Absalon af Kannikerne og mageskiftede den til Sorø Kloster for noget Gods i Skaane. En Tid efter købte Sorø Munke i Nærværelse af Absalon af Provst Assers Arvinger et Bol i Bjeverskov, kaldet Ornummebol, d. v. s. en Gaard paa et helt Bol, med Møllen og Engen Dragholm og Halvdelen af Skoven Jælinge Øre med hvad den indbragte, dog saaledes at Jorden, naar Træerne var fældede, skulde tilhøre Roskilde Bispen. Saaledes var Sorø Kloster kommen i Besiddelse af en stor Del af Byen, og i Aaret 1307 erhvervede det sig endnu mere, idet Præsten Knud i Lyndelse (Fyn) tilstaar at have modtaget 160 Mark Penge af Klostret, for hvilke han pantsætter sit Gods i Gummersmark og Bjeverskov, som han efter tre Aar vil indløse med 40 Mark; for de resterende 120 Mark skøder han Klostret sin Gaard i Bjæwerskow paa 2 Øre Jord i Skyld med alt Tilliggende. Alt dette Gods beholdt Klostret, indtil Abbeden Niels Clemmensen i Aaret 1414 mageskiftede til Roskilde Domkirke: Hovedgaarden Spongaghre (Spanager) og alt, hvad Klostret ejede i Egby, Biæwerskow undtagen en Gaard, Lundsgaard, Wendegardh (Vindegaarde), Gedorp m. m.

Sorø Kloster beholdt altsaa en Gaard tilbage i Bjevskov; siden maa det dog have faaet et Par til, thi i Aaret 1462 mageskiftede Abbeden Anders Lolle til Bisp Oluf Mortensen af Roskilde tre Gaarde i Bjevskov og en Gaard i Rerslev.

Den 6. September 1319 tilskødede Kong Erik Menved en Del Gods til Biskop Oluf af Roskilde, deriblandt $\frac{1}{2}$ Mark Jord i Göthæsthorp (Gedetorp, Gedorp) og 7 Øre Jord i Gummæsmark. En Del af Sognets Jordegods hørte under Vallø og kom ved Hr. Jens Falcks Død ca. 1406 til dennes Svigersøn, Henning Podebusk af Skjærne, der den 13. November 1421 pantsatte sin Halvdel af Vallø til Hr. Axel Pedersen Thott for 800 engelske Nobler. Denne kom derved i Besiddelse af Gods i Kylorp (Kjulerup) samt i Gummersmarkæ. Hr. Axel overdrog alt Godset til sin Søn, Oluf Axelsen, som derved blev Eneejer af Vallø; han erhvervede sig senere en Ove Lunge af Basnæs tilhørende Halvpart i Kylerops Mølle.

Bjevskov Kirkes ældste Parti, den vestlige Del af Skibet, stammer fra den tidligere Middelalder og er opført af utilhuggen Kamp, blandet med tilhuggen Kridtsten; de øvrige Dele af den tilbyggedes i den senere Middelalder. Indtil 1847, da den blev afgivet til oldnordisk Musæum, hængte paa Skibets nordre Væg lige for Indgangen en gammel Altertavle med fritstaaende Figurer, en Fremstilling af den hellige Martinus af Tours, der skærer Fligen af sin Kappe og giver den til de Fatige; over hans Hoved ses Engle at holde en Bispehue. Den eneste middelalderlige Levning, der findes, er en udskaaet og malet Kristusfigur af et Krucifiks fra det 14. Aarhundrede, som skal være henlagt paa Vaabenhusloftet.

En anden Antagelse om Navnet Bergeskovs Oprindelse — hvilken rimeligvis har større Sandsynlighed for sig — kan henføres til Kirke-Saaby Sogn i Voldborg Herred, vest for Roskilde. Her nævnes i den ældste Matrikel Bergeskovvangen som hørende til forskellige af Sognets Gaarde i Kirkebyen, i Thorkildstrup og i Abbetved. Nu findes der nogle Huse, som kaldes Bergeskovhusene.

Den 7. Juli 1561 fik Universitetet ved Mageskifte med Kongen en Gaard i Thorkildstrup, der tidligere havde tilhørt Sanct Clara Kloster i Roskilde. Gaarden blev da brugt og beboet af LAURITZ NIELSEN, formentlig Stamfaderen til Slægten Bergeskov.

Da man i de Tider ikke førte Kirkebøger, ikke heller som nu Panteregistre, gaar der hundrede Aar, inden vi atter høre noget til Familjen. Det er i Indberetning til Matriklen 1659, at Lauritz Nielsens Sønnesøn eller vel snarere SØNNESØNS SØN LAURITZ LAURITZEN nævnes.

LAURITZ LAURITZEN

f..... død ca. 1680.

Det siges om ham, at han er „nogenledes vel ved Magt“.

I 1670 findes følgende om ham: Lauritz Lauritzen i Torckelstrop Sag med Ole Andersen i Seiby anb. 40 Sletdalere, som ham arvelig er tilfalden efter hans Broder Rasmus Laursen i Saaby efter en Arvekontrakt, dateret Roskilde den 7. Juni 1760. — Mons. Lauritzen i Ske, Niels Lauritzen i Saaby, Peder Lausen ibidem — Chresten Nielsen i Fresløf og Jens Nielsen i Torchelstrup. Løverdag 5. Novbr. 1670.

Gamle Laurs Pedersen i Sæby liggende paa sin Sygeseng 18. Marts 1671.

Lauritz Lauritzen i Torchelstrup fremlægger sin Husbonds Mag. Hans Zoega's Skrivelse, dateret Torchelstrup den 28. Juli 1671, om at man imod Loven har paaført hans Tjener et Formynderskab efter sal. Mogens Andersen i Torchelstrup. Mogens Laursen i Ske er den ældste Morbroder. 5. Aug. 1671.

Af Skatteregnskaberne 1672—1680 ses det, at han havde to Karle og to Piger i Vinterhalvaaret, og at tre Karle og tre Piger foruden en Husmand Hans Nielsen tjente hos ham i Sommerhalvaaret.

Ogsaa af Voldborg Herreds Tingbog, der er bevaret fra 1669, faa vi nogle Oplysninger om hans Slægt, der supplerer de ovenfor anførte Ting. Vi se, at han havde en ældre Broder, MOGENS LAURITZEN, der boede der endnu 1690. To Brødre, NIELS og PEDER, boede i Saaby. En anden Broder, RASMUS, i Saaby, gift med METTE JENS DATTER, døde 1670, og en Søster, gift med MOGENS ANDERSEN i Thorkildstrup, var Enke 1671.

Lauritz Lauritzen døde omtrent 1680. Han var da Enkemand, og vi er istand til med Sikkerhed at sige, at hans Hustru maa være død før 1672; thi hun er ikke opført i de ovenfor nævnte Skatteregnskaber. Imidlertid er det ikke muligt at skaffe andre faste Holdpunkter for dette Slægtled saavel som for hans ældste Søn Hans og den fra ham nedstammende Gren af Slægten, idet Kirkebogen for Kirke-Saaby først er bevaret fra 1771 af, da Præstegaarden brændte. Selv om der saaledes er al Rimelighed for, at vi i Lauritz Lauritzen have hele Slægtens Stamfader, saa kan vi dog først for hans næstældste Søn anføre de nødvendige Data. Lau-

ritz Lauritzen havde i sit Ægteskab mindst to Sønner, Hans og Lauritz.

HANS LAURITZEN

fik Fæste paa Gaarden efter Faderen. I Skatteregnskabet er der anført om ham, at han havde Hustru, en Karl, en Pige, en Hest, en Hoppe, to Plage, to Køer, et Ungnød, 5 Faar og 3 Svin. Hans Folkehold var altsaa meget mindre end Faderens. Muligvis har der været mange Søkende, som han har maattet skifte med. Om hans Slægt kan vi, som ovenfor nævnt, ikke oplyse nærmere.

LAURITZ LAURITZEN BERGESKOV

f. . . . 1654, † Juni 1740, begravet 29. Juni 1740 i Karlebo.

Han blev Stamfaderen for den Linje af Slægten, der har baaret Navnet BERGESKOV, der forøvrigt ikke mere skal eksistere. Hans Efterkommere kende vi omtrent alle.

Efter den Alder at dømme, som han havde ved sin Død, maa han være født 1654.

Medens Universitetet nu lønner Professorerne med en fast aarlig Gage og selv tager Tienderne og Fæstefgifterne af sit Jordegods, var Forholdet ikke saa godt ordnet i gamle Dage. Da blev der tillagt hver enkelt Professor nogle Gaarde, fra hvilke han saa selv maatte skaffe sig Afgifterne og Indtægterne. Dr. Johan Zoega, der fra 1644 til sin Død 1673 var Professor i Logik og Metafysik ved Universitetet, var saaledes bl. a. lønnet med Afgiften af de 4 Gaarde, som Universitetet ejede i Thorildstrup, og af hvilke Lauritz Lauritzen som anført havde den ene i Fæste. Zoega kom vist ikke saa

lidt i Berøring med sine Fæstebønder, navnlig efter at han i 1660'erne var bleven Ejer af Godset Lindholm i Voldborg Herred, og rimeligvis skyldes det direkte eller indirekte Professoren, at Lauritz er kommen i Roskilde Latinskole. Hvis den Alder er rigtig, der opgives ved hans Død, saa var han 29 Aar, da han blev Student, og saa maa han have været gammel, da han kom i Skole. I November 1676 fik han delvis fri Kost i Klostret, der var forbundet med Latinskolen, og den 4. Septbr. 1681 fik han fuldstændig fri Kost. Vel var Skolelivet den Gang saare trangt, men han har dog næppe slidt en Snes Aar paa Skolebænkene; snarere har han som en anden Morten Borup i en modnere Alder forladt Ploven for at kaste sig over Bogen. Ved at se sin Faders Herskab har han vel fundet, at det var ulige mere behageligt at høre til de Højlærdes Kredse end til den store Skare af Fæstebønder. Professorerne hørte ikke til de strengeste Herrer, men Bøndernes Kaar var dog ikke altid blide. Bl. a. var Ægtkørslerne den Gang en stor Plage for Bondestanden. Vi faa et lille Indblik deri ved at læse Dr. Otto Sperlings Levnetsbeskrivelse, hvor han fortæller om, hvorledes han flyttede til Nørre Jernløse:

„— — — — Bispen Dr. Resenius og andre Professores ligesom ogsaa Kannikerne i Roeskilde gave os Sedler til deres Bønder, jeg lod imidlertid de fremmede Bønder tilsige ved Sedlerne til paa en vis Dag at møde med deres Vogne i Holbæk. Denne Indflytning fuldendtes i omtrent 9 Dage“ — — —

Lauritz kvitterede i Skolen for Kostpengene med Underskriften BIERGESCHOVIUS. Den gennemførte Brug,

som man dengang i den lærde Verden gjorde af det latinske Sprog, har bevirket, at han som alle andre latiniserede sit Navn, altsaa allerede i Skolen, i hvilken jo Latin var Samtalesproget, og ligeledes ved Universitetet, i hvis Matrikel han ogsaa er opført under sit latinske Navn. 1683 den 14. Juli dimitteredes han, 29 Aar gammel, fra Roskilde Katedralskole. I Birket-Smith: „Kjøbenhavns Universitets Matrikul pag. 124 er anført:

„Pro-Decano D. Olao Borrichio, die 14. Jul.,
„postquam publici examinati fuerant, hi in album
„studiosorum relati sunt:

.....

„Roschildenses

„Laurentius Laurentij Bergeschovius.

.....;

„D. Casp. Bartholin.“

Han tog den unge medicinske Professor Caspar Bartholin til Privatpræceptor.

Vi træffer ham først igen som Substitut eller Vice-degn i Karlebo Sogn, Frederiksborg Amt, hvor han nu forbliver den øvrige Del af sin Levetid. Hvornaar han er bleven Sogndegn der, lader sig nu ikke oplyse, men det maa senest være sket 1702, da hans Forgænger, Peder Nielsen Degn, blev begravet i Karlebo den 7. Maj 1702, 69 Aar gammel. Han nævnes allerede 1684 som Degn.

Om Lauritz Lauritzens Formuesforhold have vi nogle Oplysninger. Degneembedet i Karlebo havde fra 1651, da den sidste af de ældste Sogndegne ifølge Frederiksborg Skoles Regnskab afgik ved Døden, indtil 1683 været besørget af Løbdegne fra nævnte Skole, som derfor

oppebar Degnetravene. Dets Indtægter udgjorde ved Aaret 1705:

Degneboligen med Tilliggende, 4 Skpr., 1 Fdk., 1 Alb. Hartkorn.

Offer og Aksidenser.

Smaaredsel af Sognet (Smør, Ost, Høns, Ænder, Gæs osv.)

Degnetraven, ligeledes af Sognet, der med Fradrag af den Femtedel, der pensesedes til Frederiksborg Skole, udgjorde:

5 Tdr. 3 Skpr. $\frac{4}{5}$ Fdk. Rug à 1 Rdr. 4 Mk. 10 Sk.

6 " 4 " $3\frac{1}{5}$ " Byg à 1 " 1 " 4 "

tilsammen 17 Rdr. $51\frac{4}{5}$ Sk.

efter Datidens Priser, hvoraf dog ifølge Forordningen af 1704 Degnen havde at svare i Skat 1 Rdr. $72\frac{1}{2}$ Sk.

For Kopskatten i Anledning af Krigen var Præster og Degne fritagne, derimod ikke for den ved Forordningen af 1709 paalagte Paryk- og Topskat. I Sognepræsten Peder Topps Indberetning af 19. Oktober 1710 om Sognets Beholdning af disse Pragtstykker hedder det:

„Degnen Lars Larsen (effter egen Angivelse) bær

„Peruque og hanss Hustrue hidtildags: En liden

„Top. Hafver Tiænistefolck:

„1 Dreng, som skal nyde i Klæder og alt 10 Rd. aarlig,

„1 Pige, faaer i alt..... 8 " " .“

Kun Præstens og Degnens Familjer var dengang i Karlebo i Besiddelse af disse Prydelser.

Den 27. Oktober 1700 viedes Lauritz Lauritzen Bergeskov til MARGRETHE KALDEN.

Af deres Børn kender vi de to Sønner LAURITZ LAURITZEN BERGESKOV og JOSIAS HENRIK BERGESKOV.

Egenhændige Underskrifter af Lauritz Lauritzen er bevarede fra 1707 i Hørsholm Amts Regnskaber for 1707² og fra 1711—1723 i „Friderichsborrigs Scholes Qvitanboeg“ (Skolens Arkiv) paa en Række Kvitteringer for Kostpenge for hans Søn Lauritz.³

Bergeskovs Udnævnelse til Degn i Karlebo skete kun 17 Aar efter, at Christian den Femte havde indført sine gennemgribende Reforme paa Degnevæsenets Omraade, der lod faste „Sædedegne“ træde i Stedet for de tidligere „Løbedegne“ og opstillede bestemte Kvalifikationer for de nye Degne. Danske Lov 2, 15 bestemmer saaledes:

1. At der til Degne herefter alene skulde forordnes Studentere, som skulde tage deres Kaldsbrev paa Embedet af den, som havde Kaldsrettighed, og overhøres af Superintendenten, om de var dygtige dertil.

2—7. At Degnene foruden om Søndagen ogsaa en Gang om Ugen skulde undervise Ungdommen i deres Børnelærdom, at de skulde forestaa Sungen i Kirken, og Aften og Morgen ringe Bede- og Fredklokken, endelig bære Præstens til Superintendenten udfærdigede Skrivelser til næste Præst, hvorfra de med Stedets Degn skulde sendes til nærmeste Nabo-præst osfr.

9—10. At Sædedegnene skulde være bosiddende i Sognene og nyde de Degneboliger, som fra Alders Tid havde været Degnene tillagt, fremdeles nyde Offer af Bonden paa de tre store Fester, ved Bryllupper osv., saavel som den sædvanlige Smaaredsel og Degnetraverne, de sidstnævnte beregnede til en Tredjedel af Præstetienden.

De direkte Oplysninger om Laurs Laursen Bergeskov er ganske vist ikke meget store, om der dog end maa siges at være bevaret forholdsvis fyldige Oplysninger om ham. Men indirekte kaster de ovenfor fremsatte Lovbestemmelser noget Lys over hans Stilling. Det kan saaledes ikke direkte paavises, om han er bleven teologisk Kandidat eller ikke, men indirekte giver Lovstedet dog en vis Ret til at slutte, at han ikke har været det. Ikke blot kan man slutte dette af Udtrykket „Studentere“; thi dette kunde jo betyde „studerede Mænd“ i Almindelighed; men hvis han var bleven Kandidat, havde han sikkert søgt og rimeligvis ogsaa opnaaet Præstekald. Men paa den anden Side har han sikkert altid følt sig som „Studenter“; derpaa tyder ogsaa, at begge hans Sønner blev Studenter.

Af Sønnerne blev Lauritz adjungeret ham i 1721. Degnen var dengang en Mand i Tredserne og kunde saaledes nok trænge til en Medhjælper. At det blev hans Søn, er ikke blot naturligt, men laa ogsaa i Tidens Skik. Denne hans Interesse for den studerende Vej bliver ikke mindre beundringsværdig, naar man ser hen til, at Embedets Indtægter ikke har været særlig betydelige. Et Opgør over disse siger saaledes, i Juli 1738:

„Deignen j Carlebo hafver lidet jord at saae,
„som staar for en half tønde hart Korn. hand gifver
„og aarlig 4re Rix Daler, og 2 L. Pension til
„Friderichsborrig Skole.

„Testerer

„Lars Larsen Bergeschow.“

Og selv om Kaldet saaledes nok kunde kaldes et godt Degnekald, eftersom alene Jorden var beregnet til

en halv Tønde Hartkorn, saa var dog ogsaa Udgifterne til Tider endogsaa ret betydelige. Saaledes var hans Krigsstyr alene i 1720 10 Rd., og endelig maa Sønnenne, som han i 18 Aar (1710—1728) holdt i Latinskole i Frederiksborg, trods Skolens rundelige Kostpenge, dog have kostet ham ikke saa lidt. At hans og Præstens Familjer var de eneste i Sognet, der ejede Paryk og Top, skøndt denne Luksus medførte en særlig Skat, viser ogsaa, at han har haft den Opfattelse af sin Stilling som en, der stod over Sognets øvrige Beboere. Hvis man tør tillade sig at drage Slutninger af de spredte Oplysninger, vi have om ham, vilde man være mest tilbøjelig til i ham at se en fremadstræbende Natur. Han var selv Student og vilde ogsaa have sine Sønnen frem, og det har sikkert været ham en Glæde at se bægge komme saa godt frem, som de gjorde. Da Lauritz blev hans Substitut, maa han sikkert heri have set noget af Lønnen for de Ofre, som han havde bragt for dem.

Han døde i Begyndelsen af Aaret 1740, 86 Aar gammel, og blev ifølge Stedets Kirkebog begravet paa Karlebo Kirkegaard den 29. Januar 1740. Skifteprotokollen indeholder ingen Oplysninger om hans Bo.

MARGRETHE KALDEN,

f. ca. 1670, † 4. Marts 1752, gift 27. Oktbr. 1700
med Sognedegn i Karlebo Laurs Laursen Bergeskov.

MARGRETHE KALDEN var født ca. 1670. Hvem hendes Forældre var, og hvor hun er født, lader sig ikke oplyse. Men naar man ser hen til hendes Søsters, **Anna Marie Kaldens** Stilling ved Hoffet, kan der være Sandsynlighed for, at hendes Fader har beklædt en underordnet Stilling

ved Hoffet, og at han har været en af de mange Tyskere, som Christian den Femtes Giftermaal i 1667 med Landgrev Wilhelm den Sjettes Datter, Charlotte Amalie af Hessen-Cassel, har ført ind i Landet. At Slægten oprindelig er tysk, synes næppe tvivlsomt. Navnet findes jo i ikke saa faa tyske Stednavne. I Rhinprovinsen findes en lille Købstad Kaldenkirchen, i Holsten Landsbyen Kaltenkirchen i Segeberg Amt (ogsaa Koldenkerken) og Godset Kaltenhof (Kalendorp) i Eckernførdeharde. Men ogsaa som Slægtsnavn findes lignende Former, saaledes i Slutningen af det 17de og gennem sidste Halvdel af det 18de Aarhundrede flere militære Slægter i den danske Armé af Navnet Kahlden, hvoraf en synes at have været af pommersk Adel, en anden (Kahlen) at have haft hjemme i Sachsen-Lauenburg. Til de førstnævnte hørte Kaptejn Wilhelm Christian Gottlieb Kahlden ved sjællandske gev. Inf. Reg., f. 1721, afskediget 1748, og Hans Adam Kahlden, Premierlieutenant ved sjællandske gev. Inf. Reg., f. 1735. Til sidstnævnte hørte maaske en Ludvig Kahlden, der efter en 40-aarig Tjeneste i den danske Hær endte som Kaptejn ved Garnisonskompagniet paa Fladstrand (rimeligvis død 1774). Han siges i Conductslisterne for Holst. gev. Inf. Reg. for 1763 at have været af „ordinær Extraktion“, Faderen „saavidt vides Forvalter“ og født i Sachsen-Lauenburg. Det kunde for den Sags Skyld helt vel have været en Brodersøn af Margrethe Kalden. Ved Aaret 1679 findes tre Kahlden i Hæren, to Fændriker: Philip Julius Kahlden og Fride-rich Julius Kahlden, bægge ved Feltmarskal Wedells gevorbne Inf. Reg., samt en Løjtnant Kahlden ved 2. Komp. af 2. Esk. Dragoner. Da bægge disse Afdelinger opløstes i nævnte Aar, forsvinder alle tre Personer.

Om Margrethe Kalden vides ikke meget før hendes Ægteskab med Laurs Laursen Bergeskov. Hun havde en Søster Anna Maria Kalden (se ndfr.), der i 1696 blev gift med Pastor Topp i Karlebo. Det er da sandsynligt, at hun har haft Bolig hos denne i Karlebo, og at hun her har lært sin senere Ægtefælle at kende. Her er hun ogsaa den 27. Oktober 1700 bleven viet til Bergeskov. Karlebo Ministerialbog indeholder herom følgende Tilførsel:

„27. Oktober 1700 blev Vicedegn i Karlebo
„Lauritz Lauritzen Bergeschau ægteviet til Margre-
„the Kalden.“

Et Par Aar efter Mandens Død ansøgte hun om og fik en aarlig Pension af Præsteenkekassen, i hvilken hendes Ægtefælle havde gjort Indskud for hende. Ansøgningen lyder:

„Velærværdige og Høilærde Magister Garboe!
„Som min Salig Mand Lauritz Bergeskou, forhen-
„værende Sogne-Degn til Karleboe Menighed i
„Liunge-Kronborg Herred, hafver til Dionysii Lan-
„demode 1733 indsat udi Præste-Enchernes Kasse
„for mig, nu hans efterladte Enche MARGARETHA
„KALDEN dend Capital 66 Rdr. 4 $\frac{1}{2}$ Saavel som de
„deraf forfaldne 10 Aars Renter 33 Rdr. 2 $\frac{1}{2}$,
„Hvilket gjør tilsammen Capital og Rente Et Hun-
„drede Rixdaler, Paa det ieg, saafremt ieg hans
„Død skulde overleve, hvilket og er skeet for 2de
„Aar siden, som medfølgende Attest udviser, maatte
„efter de Kongelige Fundatzer og Benaadninger lige
„med andre geistlige Encker i Stiftet nyde den deraf
„aarlig faldende Distributz. Saa falder derfor med

„dybeste begiæring til Deres Velærværdighed at de
„vilde nu til tilstundende Landemode have mig i
„deris Hukommelse. Jeg forbliver igien Velærvær-
„dige og Høilærde Hr. Prousts beredvilligste
„Tienerinde

„Karleboe d. 21. Mai 1742.

„Margaretha Sl. Laurits Bergeskou.“

„Anno 1740 d. 29. Juni er afgangne Lars Lar-
„sen Bergeschow, Sognedegn til Karleboe Menighed
„blevet begravet. Hvilket hermed efter Ministerial-
„Bogen attesterer

„Karleboe d. 21. Maj 1742.

„P. C. Topp.“

Margrethe Kalden døde den 4. Marts 1752 i Usse-
rød, hvor hun boede hos sin Søn Josias Henrik, der fra
1736 var Fæster af Usserød Mølle. Fire Dage efter,
den 8. Marts 1752, begravedes hun paa Kirkegaarden i
Karlebo.

I en Beregning over Ekstraskatten i Hirschholm Amt
for 1743 nævnes en Mand ved Navn Grøpper som Degn
i Karlebo, og der tilføjes:

„Degnen Bergeschovs Enke er meget fattig og
„nyder ingen Pension af Enkekassen.“

Denne Udtalelse maa dog vistnok tages med Forsig-
tighed. I Skifteforretningen siges udtrykkelig, at hun
havde nydt et Beneficium paa 13 Rd. 2 Mk. aarlig af
den gejstlige Enkekasse, og hendes Efterladenskaber tyder
paa alt andet end Fattigdom. Da hun siden Mandens
Død havde haft Ophold hos sin velstaaende Søn i Usse-
rød, vilde der jo heller ikke have været synderlig Anled-
ning til at fremhæve hendes Fattigdom, naar det ikke

fra Eftermandens Side var et velvilligt Forsøg paa at fri den gamle Enke fra Ekstraskatten.

Samme Degn Gröpner har forøvrigt givet en Beskrivelse af Degneboligen i Karlebo, der ikke er uden Interesse, og som derfor hidsættes. Den lyder saaledes:

„Anbelangende Karleboe Degne Boelig og dens „tillagte Eiendom og Herlighed samt i hvad Tilstand jeg den sidste Sommer haver imodtaget, da „befindes:

„1. Stuehuus, 13¹/₂ fag, som er i middelmaadig „Tilstand.

„2. Udhuse, 24 fag, som forefandtes af mig i „slet Tilstand, da jeg strax maatte reise Tag over „9 Vægge, som ved min Ankomst til Kaldet vare „nedfaldne. Det øvrige af Taget behøver en stor „Reparation med det allerførste, naar Tid og Leilighed det tillod.

„3. Ved Boeligen ere 2 Hauger ikke større, end „at de begge kunde besaaes med en Skp. Sæd nyemaal. I den ene Hauge er en liden Fiskepark.

„4. Af Sædeland er Degneboligen tillagt iblandt „Bøndernes Jord saameget, at der aarligen, naar „det ene Aar regnes imod det andet, knap kan saaes „en Td. Rug og en Td. Byg, af Havre slet Intet, „og Høbund er heller ikke noget tillagt.

„Karleboe d. 14. Febr. 1744.

„Gotthard Friederich Gröpner.“

Straks efter Margrethe Kaldens Død tog Amtsforsvalteren i Hirschholm, Ulstrup, hendes Bo i Besiddelse og forseglede det den 6. Marts 1752. Men herover blev Provst Garboe fornærmet, idet han gjorde gældende, at

den Afdøde som Degneenke, der havde boet og var død i denne Stand og i Kraft heraf havde nydt Beneficium af den gejstlige Enkekasse i 16 Aar, maatte høre under gejstlig Jurisdiktion og Skiftet tilhøre ham. Sagen indankedes til allerhøjeste Decision, som faldt den 10. Maj og lød paa, at Skiftet tilhørte Provsten. Boet henstod saaledes uaabnet til den 1. Juni 1752, da Provsten indfandt sig i Usserød, hvor da som Arvinger fremstode den Afdødes Sønesøn Guldmedelærling Johan Conrad Bergeschow fra København og hendes Søn Møller Josias Henrik Bergeschow.

Hun efterlod sig i rede Penge, Guld og Sølv: 173 Rd. 1 Mk. 8 Sk., i Obligationer: 26 Rd. 4 Mk. (de to sidste Aars Bidrag fra Enkekassen). 1 Sølvske vurderet til 1 Rd. 3 Mk. 12 Sk., 6 do. vurderede til 7 Rd. 3 Mk., 3 Sølvbægre vurderede til henholdsvis 6 Rd. 2 Mk. 8 Sk., 3 Rd. 1 Mk. 8 Sk. og 2 Rd. 4 Mk. 8 Sk., 1 Hovedvandsæg vurderet til 1 Rd., 4 Korsklæder, 6 Par Hørgarns Lagner, 6 Par Blaargarns Lagner, 5 Haandklæder, 6 Særke m. m. Endelig „1 liden tysk Bog“, som tyder paa hendes fremmede Oprindelse.

I det hele maatte dette utvivlsomt benævnes et velstaaende Degneenkebo.

Josias Bergeskov fremstod og tilbød, da han ikke kunde ønske at se Moderens Efterladenskaber, som for en Del var gamle og slidte og i hvert Fald ude af Brug, gaa til Auktion, at overtage hele Boet til Vurderingsprisen og derefter lade denne tilfalde Brodersønnen Johan Conrad fuldt; men da Provsten forlangte Sikkerhed herfor, blev han stødt, tog sit Tilbud tilbage og lod Tøjet gaa til Auktion, som afholdtes i Usserød den 11. Juli 1752 og indbragte for Boet en Totalindtægt af

327 Rd. 4 Mk. 2 Sk. Med Fradrag af Begravelsesudgifter m. m., deriblandt 24 Rd. til „Sørgeklæder til begge Brødrene“, viste Boets Opgørelse den 4. Septbr. 1752 et endeligt Udbytte af 237 Rd. 2 Mk., som overtoges af Mølleren paa egne og Brodersønnens Vegne.

Den 11. Juni 1757 har Guldsmedesvend Johannes Conrad Bergeskov, konditionerende i København, i Skifteprotokollen kvitteret for Modtagelsen af sin Andel i Arven efter Bedstemoderen 118 Rd. 4 Mk., ligesom han den 1. Juni 1757 findes at have kvitteret for Modtagelsen af Fædrearven 50 Rd. Da den sidste ved Fædrenes Død kun opførtes til 27 Rd. 1 Mk. 6 Sk., som ved Søsterens Afgang forøgedes med 6 Rd. 4 Mk. 13 Sk., til ialt 34 Rd. „ Mk. 3 Sk., maa Møller Bergeskov have rundet Summen af.

I Anledning af Student Gröppers Kaldelse udspandt der sig forøvrigt en lang og interessant Strid om Kaldsretten til Degneembedet i Karlebo. Skolarchatet i Frederiksborg havde kaldet en anden, om hvem det siges, at han ikke alene var særdeles værdig, men yderst trængende med Hustru og flere Børn. Dronningen derimod havde lovet Gröpper, der studerede ved Universitetet, Embedet. Paa hendes Vegne nedlagde hendes Overhofmester Plessen Indsigelse mod Kaldelsen og Skolarchatets Besættelsesret i det Hele. Indlæg paa Indlæg veksledes, og alt imens stod Embedet ledigt og Boligen tom, Marker og Gærder uden Tilsyn, saa at Skolarchatet maatte henvende sig til Overhofmesteren, at han dog vilde lade Bønderne foretage de allernødvendigste Arbejder. Endelig indankedes Sagen for Kongen, der rimeligvis har vaandet sig ved paa den ene Side at skulle udsætte sig for Hendes Majestæts Unaade, paa den anden Side for

de Forbandelser, som Fundatsen af 1630 udtalte over enhver, der fremtidig vovede at rokke ved dens Bestemmelser, et Skræmmebillede, som Skolarchatet ret fiffigt kører op med i hvert af dets Indlæg. Den 25. Maj 1743 resolverede Kongen, at Hendes Majestæt som Ejer af Hirschholm skulde besidde Kaldsretten til Karlebo og Bloustrød, men — uden Konsekvens for andre lignende Tilfælde! Overhofmesteren havde forinden, idet han fremhævede den Ubarmhøjertighed, det vilde være, at fratage den allerede kaldede, fattige Mand Embedet og give det til Gröppler, der som ung, lovende Student havde en anden Fremtid for sig, indtrængende anbefalet Dronningen, hvis Hs. Majestæt resolverede i hendes Faveur, at følge Skolarchatets Afgørelse. Men — Gröppler fik Embedet.

Noget fyldigere Oplysninger end om Margrethe Kaldden har vi om hendes Søster

ANNA MARIA KALDEN.

ANNA MARIA KALDEN var Kammerpige for den unge Prins Vilhelm, Christian den Femtes yngste Søn, der var født den 21. Februar 1687 og døde 23. November 1705. Da han i April 1696 toges ud af Fruerstuen, nævnes det i den af hende til Kongen indgivne Ansøgning, at hun har haft denne Stilling i ni Aar, altsaa lige fra Prinsens Fødsel. 1696 indgav hun følgende Ansøgning til Kongen:

„Allergnädigster Erb König undt Herr!

„Demnaches Ihr Königl. May. gnädigst gefallen
„meinen gnädigste[n] Printzen undt Herren Printz
„Wilhelm, dem ich nun mehro in die Neuen Jahre
„mit unterthänigst gebührlicher treue gedienet, aus

„dem frauen Zimmer Zu nehmen undt ich also Von
„meiner Bisheriger Aufwartung undt untherthanig-
„sten Dienste Bey meinem gnädigsten Printzen ferner
„zu verbleiben durch geschehene verenderung mich
„erlassen Sehe als unterstehe mich ihre Königl. Maj.
„in Unterthänigster devotion anzuflehen, Ihr Königl.
„May. wollen mir ihre Königl. milderische Gnade
„hinführo Behalten undt fernere gnädigste Hülfe
„undt Assistance Zuwenden, dass ich allezeit Dero
„Königl. milde undt meines geringfügigen meinem
„gnädigsten Printzen in die 9 Jahre wie vor erweh-
„net, geleisteten Dienstes mich allezeit rühmen undt
„erfreuen Könne, denn ich Keine andere ursache
„habe, als für erwieszen gnade unterthänigst zu
„dancken, undt für die Beharrliche Conservation
„Ihro May. undt gantzem Königl. Hausse den Him-
„mel anzuflehen, Verhoffende dann allezeit zu ihr
„Königl. May. einen allergnädigsten König und
„Herrn zu finden, dessen gnadenreiche Hülfe ich
„unterthanigst Erwarte mit Verbleiben

„Ihro Königl. May.

„Meines gnadigen Erb König undt Herren

„Allerunterthänigste

„Dienerinne

„Anna Marie Kalden.“

„Copenhagen d. 21. April Ano 1696.

„Das Supplicanten Ihr Hoheiten Printze Wilhelm
„Neuen Jahrlang unterthänigst aufgewartet, und für
„Cammer Mätchen gedient: Solches thue ich auff
„Begehren durch gegenwertiges testiren.

„Copenhagen den 21. April Ao 1696.

„Wilhelm Fridrich Von Platen.“

„Supplicanten have Vi til medgift, nu hun Hævet
„qviterer, allernaadigst bevilget trej hundrede Rdl.,
„hvorom Voris Geheimeraad Os Elskl. Herr Chri-
„stian Sigfried von Plessen, effter Cassens tilstand
„anstalt haver at giøre. Givet paa Voris Kongl.
„Residentz udj Kiøbenhafn den 25. Aprilis Anno
„1696.

„Christian.

R. Meyer.

Hun var rimeligvis i sin Tid antaget til Tjenesten af Prinsens Hofmesterinde Fru von Platen. Som det fremgaar af den kgl. Resolution til Anna Marie Kaldens Ansøgning fik hun ved sin Afgang en Medgift af 300 Rd. af den kongelige Kasse. Kort efter, den 5. Juli 1696, blev hun i Christiansborg Slotskirke viet til Pastor, Provst Peder Topp. Hendes første Barn, Charlotte Vilhelmine, blev døbt i Karlebo den 30. Marts 1697. Ved Daaben stod Amtsforvalteren i Frederiksborg Fadder paa den tiaarige Prins Vilhelms Vegne. I sit Ægteskab fødte hun tre Børn. Hun døde den 26. April 1700 i Barselseng, 17 Dage efter Sønnen Vilhelms Fødsel.

Hendes Mand, Pastor Peder Topp, der var en Søn af Major Peder Jacobsen Topp og Bodil Mikkelsdatter, var født i V. Karlbygd 1666. Fra 1689 var han bleven Hører i Roskilde og 25. (26.) Februar 1696 udnævnt til Præst i Karlebo.

Deres to ældste Børn var Charlotte Vilhelmine, døbt i Karlebo den 30. Marts 1697, og Bodil Margrethe, døbt sammesteds den 13. Oktober 1698.

Efter sin Hustrus Død giftede Pastor Topp sig anden Gang i Aaret 1700 med Ingeborg Pouline Poulsdatter

Madsen, en Datter af en Købmand i Landskrona, og tredje Gang 1718 med Marie Magdalene Bahnsen, Datter af Raadmand Bahnsen i Haderslev og Hustru Anna Marie Klinge. Hun døde 1771, 30 Aar efter Præsten, ved hvem hun blev Moder til syv Børn. Pastor Peder Pedersen Topp døde 6. Maj 1741 og efterfulgtes samme Aar 7. August som Præst i Karlebo af sin Søn Peder Christian Pedersen Topp.

LARS LARSEN BERGESKOV,

(Den Yngre)

Søn af Laurs Laursen Bergeskov og Hustru Margrethe, f. Kalden, blev født i Karlebo og døbt i Sognets Kirke den 29. August 1701. Af Kirkebogen ses, at ved Daaben af „Laurits Degns Søn Laurits“ stod Degnene i Tikøb og Bloustrød Faddere, Frants Skovriders Hustru bar Barnet og Else Frantsdatter fra Frederiksborg holdt Huen.

Karlebo Ministerialbog indeholder herom følgende:

„Laurits Degn af Carleboe fik d. 29de August „1701 en Søn døbt ved Navn LAURITS. Fadderne „vare: Augustinus Pedersen, Degn i Tikjøb, Bertel „Olsen, Degn i Blaasteröd, Else Frantsdatter fra „Frederiksborg, Frants Skovriders Kiæreste (o: Kone) „bar Barnet.“

Han voksede op sammen med sit Søskendebarn Vilhelm Topp, en Søn af Pastor Topp i Karlebo, som Legekammerat, med hvem han sandsynligvis har delt den første Undervisning.

Samme VILHELM TOPP blev forøvrigt Student fra Faaborg to Aar før Laurits. Efter absolveret Embeds-

eksamen ansattes han allerede i 1724 som Hører i Frederiksborg, hvorfra han i 1727 blev forflyttet som Kapellan til St. Olai Kirke i Helsingør. Han naaede aldrig videre, blev entlediget 1751 og døde i Hospitalet i Helsingør i November 1766. Han var den yngste af Præstens Børn af første Ægteskab, og det var hans Fødsel, der, som ovenfor nævnt, kostede hans Moder Livet.

LARS LARSEN BERGESKOV blev ni Aar gammel sat i Frederiksborg Latinskole, hvor han den 18. August 1710 begyndte sin Skolegang i anden (nederste) Klasse, i hvilken Nordmanden Isaak Schwartzkopff var Hører. Allerede næste Aar rykkede Schwartzkopff dog som Hører op i mellemste (tredje) Klasse, som han beholdt, lige til han i 1724 blev Præst i Kregome. Her var det forresten, at Lars' yngre Broder Josias Henrik blev Huslærer hos ham (se ndfr.) Hører i nederste Klasse blev efter ham Bendt Andersen.

Lars Larsen Bergeskov, der staaer opført under dette Navn i Skolens Bøger, modtog lige fra sin Optagelse i Skolen Kostpenge, først 2 Mk. ugentlig og fra 1714 Paaske 4 Mk. ugentlig. Man kan dog deraf ikke slutte, at han allerede i 13-Aars Alderen skulde være optaget i Mesterlektien, saa meget mindre, som han først 6 Aar senere blev Student. Rimeligvis er han i 1714 bleven opflyttet i 3dje Lektie og har i Betragtning af Faderens smaa Kaar, maaske ved Protektion af Slotspræsten Mag. Lange, som Faderen kan have kendt fra Karlebo, og som i hvert Fald Svogeren, Pastor Topp, der afløste ham 1696, kendte godt, allerede da oppebaaret højeste Kostpenge. Naar gamle Laurs Laursen i 1716 kvitterer for 1 Rd. ugentlig, mener han selvfølgelig 1 Slet Daler, d. v. s. 4 Mk.

Lars afgik fra Skolen som Student ved St. Hansdag 1720. Bevaret er endnu hans Kvittering for de ved denne Lejlighed ham udbetalte Testimoniepenge.³ Han nævnes senere som Forlover ved Broderens Josias Henriks Vielse i Birkerød Kirke 1736 og kaldes da endnu Student. Da han allerede dengang var Degn i Karlebo, kan han ikke have taget nogen Embedseksamen.

I 1721 blev han substitueret Faderen i Karlebo Degneembede og blev Vicedegn her 1734. Samme Aar giftede han sig med INGER NIELSDATTER, med hvem han havde fire Børn (se ndfr.)

1740 blev han endelig, efter Faderens Afgang, udnævnt til Sognedegn i Karlebo. Allerede to Aar efter, den 8. December 1742, afgik han ved Døden, 42 Aar gl. Han blev begravet den 12. December samme Aar.

Et Bidrag til Oplysning om saavel Degnekaldets Størrelse som om selve Lars Larsen giver en Indberetning, som Pastor Peder Topp har afgivet til Biskop, Mag. Peder Hersleb, om Karlebo Sogn den 10. Juli 1738, saalydende:

„VI. Degnekaldet er efter Beretning af Indkomst ialt 116 Rdlr. Hans Navn er Lars Larsen den gl. Degn's Søn, er Studiosus, dimitteret fra Friderichsborg Skole, gammel 37 Aar, kaldet af Confessionario Lemvigh Aar 1721 med de andre Scholarcher at være sin gamle Faders Assistent som endnu lefver og er ofver 84 Aar gammel, dog vel rørig, men hafver ofvergifvet Embedet og alt til Sønnen, hafver Degnebolig med Hauge og Tofft til, og ellers 1 Td. Jord i flere Vang, penseser til Friderichsb. Skole aarlig 4 Rd. 2 Mk.

„testerer

„P. TOPP.“

Ved Skiftet efter Lars Bergeskov nævnes som levende to Børn JOHANNES CONRAD og LAURENTIANA MARGRETHA, for hvem Farbroderen Josias Henrik optraadte som Formynder. Denne mødte paa Skiftets Slutning den 26. Marts 1743 og fik Børnenes Arveparter, henholdsvis 27 Rd. 1 Mk. $6\frac{1}{8}$ Sk. og 13 Rd. 3 Mk. $11\frac{1}{6}$ Sk. udbetalt. Han lovede at bære Omsorg for Sønnens Opdragelse, som Moderen lovede det samme for Datterens Vedkommende, saa vidt hendes svage Helbred vilde tillade det. Datteren opnaaede imidlertid kun Toaarsalderen; hun døde i Begyndelsen af 1745. Ved Skiftet efter hende, der afholdtes hos Provsten i Tikøb den 3. Februar 1745, var baade Moderen og Farbroderen tilstede, hvilken sidste modtog Johan Conrads Arvepart 6 Rd. 4 Mk. 13 Sk.

INGER NIELSDATTER,

hvis Fødselsaar og Fødselsdag er ubekendt, blev 1734 gift med daværende Vicedegn i Karlebo Lars Larsen Bergeskov, hvem hun fødte fire Børn.

Inger Nielsdatter overlevede sin Mand i 20 Aar. Hun døde i Helsingørs almindelige Hospital, i hvilket hun var optaget.

Dette Hospitals Fundats var af 11. August 1752. Efter denne bestod Overinspektionen af to Direktører: Stiftamtmanden og Biskoppen, som ansatte Forstander og antog Lemmerne, approberede Forstanderens aarlige Regnskaber, efter at de var reviderede af Inspektørerne (d. v. s. Borgermester og Raad samt bægge Præster til St. Olai), som skulde have Tilsynet med Hospitalet og Forstanderen og indsende de reviderede Regnskaber til Direktørerne. En af dem skulde være tilstede ved Registrering og Vurdering efter afdøde Lemmer tilligemed

Hospitalspræsten og ligesaa ved Hospitalets Auktioner over Fattiges Efterladenskaber. Lemmerne skulde have 3 Mk. hver Lørdag. Ingen maatte antages, som ikke var 60 Aar og dertil skrøbelig. (At dette var Tilfældet med Inger Nielsdatter kan bl. a. ses af hendes Klage over Helbredstilstanden ved Skiftet efter hendes Mand). Hver skulde føre Sengklæder med sig, og Forstanderen holde en særskilt Bog over, hvad hver ejede. I denne skulde hvert Lem have sin Folio; thi Hospitalet arver dem. Det tillades det afdøde Lems Venner at bekoste en bedre Begravelse end den sædvanlige. Auktion holdes hvert Aar eller hvert halve.

Af Landemodet i Roskilde fik Inger Nielsdatter i Oktober 1761 tilstaaet 2 Rd.

Hun døde den 23. Februar 1762 og blev begravet den 26. Februar paa Mariæ Kirkegaard.

I en Meddelelse til Forstanderen for Helsingørs Hospital, Morsleth, dat. Helsingør den 18. Marts 1762, og underskrevet af Foppe, Ferslev, Milan, Sønnichen, Eng-havn, Dahl og Halling, meddeles Besættelsen af to Pladser i Hospitalet efter to afdøde Hospitalslemmer, af hvilke den ene er „Degne Encken Inger Bergeskow, som døde den 23de passati.“

Om dette Ægtepars fire Børn har vi kun sparsomme Oplysninger.

1. Det ældste Barn var en DØDFØDT SØN, der begravedes den 19. November 1734 i Karlebo. Den næstældste var
2. JOHAN CONRAD BERGESKOV, døbt den 4. Juli 1736 i Karlebo. Der findes ved hans Daab indført i Kirkebogen, at „Degnens Kiæreste“ (∴ Kone) Margrethe Kalden, altsaa Barnets Bedstemoder, bar Barnet.

Faddere var bl. a. „Bergeskov og Kiæreste af Oserød“, o: Josias Henrik Bergeskov og Hustru Ane Nielsdatter Bager.

Iøvrigt vides kun om Johan Conrad, at han i 1757 var Guldsmedesvend i København.

3. **MARIE MARGRETHE BERGESKOV**, døbt den 26. August 1739 i Karlebo. Hun døde og blev begravet endnu samme Aar. Ved hendes Daab „bar Josias Bergeskows Kiæreste af Oserød“, dvs. Ane Nielsdatter Bager, Barnet.

4. **LAURENTINE (LAURENTIANA) MARGRETHE BERGESKOV**, døbt den 9. November 1742 i Karlebo. Ogsaa hende bar Farbroderens Hustru. Ministerialbogen oplyser herom: „Laurentiana Margreta, Madame Bergeskov af „Usserød Mølle bar Barnet.“

Hun var kun en Maaned gammel, da Faderen døde. Forøvrigt overlevede hun ham kun kort, idet hun døde i en Alder af to Aar i Begyndelsen af 1745.

*

*

*

Vi forlader hermed Lars Larsen Bergeskov og hans Efterkommere og gaar over til hans Broder Josias Henrik og dennes Efterslægt, den Linje, der særlig interesserer.

JOSIAS HENRIK BERGESKOV

var den næstældste Søn af Laurs Laursen Bergeskov. Han var født i Karlebo og døbt der den 23. Juni 1709. Bønder af Sognet stod Faddere til Barnet. Karlebo Ministerialbog siger herom:

„Laurits Degn af Carleboe fik 4de S. e. Trin.
„1709 en Søn døbt med Navnet **JOSIAS HENRIK**.

„Fadderne vare Søren Hansen og Christen Svendsen
„af Carleboe. Hans Poulsens Hustru bar Barnet.“

Ligesom den ældre Broder blev han sendt til Frederiksborg Latinskole, i hvilken han ni Aar gammel optoges ved Paasketid 1718. Ligesom Broderen fik han ogsaa straks 2 Mk. ugentlig i Kostpenge, og fra Paaske 1721, da han maa antages at være opflyttet i tredje Lektie, 3 Mk. ugentlig. Naar han kom i Mesterlektien, kan ikke ses, da Skolens Qvitsbog ender 1723, netop med en Kvittring for Josias' Kostpenge fra Paaske 1722 til Paaske 1723.³

Mag. Matthias Bircherod, der ansattes ved Skolen 1717 og blev Præst i Høielse 1721, var hans første Lærer. I MelleMLEKTIE havde han til Lærer sin senere Svigerfader Isac Schwartzkopf. Under hele hans Skoletid var Mag. Grænov Rector Scholæ. Ved St. Hansdagstid, den 17. Juli 1728, blev Josias Student. Han nævnes som Nr. 8 af 15 Studenter, som Skolen i dette Aar sendte til Universitetet. Hans Præceptor privatus ved Immatrikuleringen var Ludvig Holberg. Lige saa lidt som Broderen fortsatte Josias Henrik sine Studeringer, muligvis fordi bægge have manglet den anordnede Adkomst til at kunne søge Skolens to Fripladser paa Regensen, nemlig første Karakter til Artium.

Han afbrød Studeringerne og blev Huslærer hos Pastor Isaac Schwartzkopf i Kregome. Denne Plads havde han, indtil han i 1736 den 22. Juni blev gift med Enken ANE NIELSDATTER BAGER og samtidig blev Fæster af Usserød Mølle. Efter hendes Død — Ægteskabet var forøvrigt barnløst — viedes han 1754, antagelig den 15. Marts, i Kregome Kirke til BOLETTE KRISTINE SCHWARTZKOPFF, en Datter af Pastor Isaac Schwartzkopf i Kregome

og dennes Hustru Maria Andersdatter eller Petersdatter Høyer; hos disse havde han tidligere været Huslærer. Brudgommens Forlover var hans Broder Lars Larsen Bergeskov. Alt synes at tyde paa, at der mellem Præstegaarden i Kregome og Møllen i Usserød har bestaaet et godt Forhold, og at Venskabet er bleven vedligeholdt ogsaa efter Josias' Bryllup. Bolette, der kun var godt et Aar gammel, da Josias giftede sig første Gang, var ved hans første Hustrus Død kun 15 Aar. Først 4 Aar senere blev hun hans Hustru. I deres Ægteskab havde de to Sønner Isaac og Lauritz Nicolai.

Josias Henrik begravedes i Usserød den 14. Maj 1762. At han var en anset og betroet Mand, kan man bl. a. se af, at han 1751 var konstitueret som Birkedommer i Hørsholm Birk. Et af ham som saadan den 12. Februar 1751 udstedt Dokument viser hans Underskrift og nedenstaaende Segl. At han ogsaa var økonomisk velstillet, fremgaar af Boets Skiftebehandling. Efter Hørsholm Skifteprotokol optages ved Bogens Slutning Meddelelse om Skiftebehandlingen.⁴

ANE NIELSDATTER BAGER

var født 1697, men Stedet saa vel som Dagen er ubekendt. Hun var første Gang gift med Hans Grimeton, Fæster af Usserød Mølle. Efter hans Død — han blev begravet 28. December 1735 — giftede hun sig, efter

knap et halvt Aars Enkestand, med Josias Henrik Berge-
skov, der derved blev Fæster af Møllen. Hun har sikkert
søgt og faaet Tilladelsen til allerede saa hurtigt at indgaa
nyt Ægteskab med Henblik paa den store Møllebedrift,
som det næppe har været en enlig Kvinde muligt at lede
tilfredsstillende. Børn fik hun aldrig. Hun døde den 7.
Oktober 1750, 53 Aar gammel.

BOLETTE KRISTINE SCHWARTZKOPFF

var født den 12. Februar 1735 i Kregome som Datter
af Sognepræst Isaac Schwartzkopff „om Løverdag efter
Kl. 10“ og døbt den 22. Februar.

Hendes Fader, Pastor ISAAC SCHWARTZKOPFF, var født
i Vardø i Norge 1686. I en Alder af 18 Aar blev
han Student og var derefter fra 1709 til 1724 Kollega
og Kantor i Frederiksborg. Den 16. Januar 1723 tog
han teologisk Eksamen med Karakteren Laudabilis og
24. Marts 1724 blev han udnævnt til Præst i Kregome-
Vinderød. Der hersker nogen Tvivl om, hvorvidt han
har været gift før 1725 eller ikke. Hvis det er rigtigt,
at han har været gift med en første Hustru Clara, maa
hun være afgaaet ved Døden 1724. Sikkert er derimod,
at han den 8. Maj 1725 blev gift i Hillerød med MARIA
ANDERSDATTER eller PEDERSDATTER HØYER. I deres Ægte-
skab havde de tre Sønner og seks Døtre, blandt hvilke
var Bolette. Maria døde 1740. Næste Aar, den 22.
Februar 1741, indgik han, der imidlertid 1739 var bleven
Provst i Strø Herred, nyt Ægteskab med HEDVIG CHRIS-
TINE BRUUN, der var født ca. 1725 og blev begravet
1762 den 23. Oktober. Med denne Hustru havde han
fem Sønner og tre Døtre.

Provst Isaac Schwartzkopff døde den 10. Marts 1754 og blev begravet den paafølgende 15. Marts.

I Pastor Schwartzkopffs Præstegaard i Kregome havde Bolettes senere Ægtefælle været Huslærer. Han forlod Præstegaarden 1736, da hun var noget over et Aar gammel. Det gode Forhold, der sikkert har bestaaet mellem Præsten og Huslæreren, blev imidlertid ikke afbrudt derfor, men det er utvivlsomt bleven fortsat igennem den følgende Aarrække, ogsaa efter at Josias Henrik var bleven Enkemand. Saaledes skete det, at da han atter ønskede at gifte sig, faldt hans Valg paa Bolette, og 1754, sandsynligvis den 15. Marts, blev hun 19 Aar gammel gift med den da 45-aarige Fæster af Usserød Mølle. I dette Ægteskab fødtes to Sønner, Isaac, f. 1755, og Lauritz Nicolai, f. 1762. Omtrent fire Maaneder efter sidstnævntes Fødsel døde hendes Mand, Josias Henrik. Hun sad derefter Enke i et Aar.

1763 giftede hun sig anden Gang med Dronning Sophie Magdalenes Mundkok, DANIEL HANSEN SCHMIDT, senere Ejer af Amsterdam Kro. Fra dette Ægteskab stammede fem Sønner og to Døtre.

Hendes Dødsdag kendes ikke.

Ligesom hendes første Mand fik Daniel Hansen Schmidt ogsaa Usserød Mølle, men denne blev dog ikke i Længden hans Hovederhverv, da han ikke selv havde synderligt Kendskab til Møllebrug. Derimod hørte der til Møllen Retten til Gæstgiveri, og dette var det Felt, som han kastede sig over, og som bragte ham godt Udbytte; da der fra Usserød gik Landeveje baade til København, Helsingør, Fredensborg og Frederiksborg, var der her en livlig Færdsel, og hans Forretning gik udmærket. Da senere den gamle Vej forbi Møllen gik

af Brug, fordi der paa den østre Side af Usserød blev anlagt en ny Vej til Helsingør over Brønsholm, Niverød osv., søgte og fik han Tilladelse til at overføre Gæstgiverprivilegiet til en Ejendom, som han anlagde her 1775—76 og kaldte Christinendal. I Almindelighed gik dette Gæstgiversted under Navnet „Amsterdam“, som det skal have faaet af en Bagersvend, der paa sine Vandringer i Udlandet havde syntes særlig godt om Amsterdam, og som derfor altid kaldte Christinendal saaledes. Navnet, som Svenden saaledes brugte for at betegne sin Forkærlighed for Gæstgiverstedet, gik sluttelig over i den almindelige Bevidsthed. Daniel Hansen Schmidt drev endnu i et Aar Usserød Mølle ved Hjælp af en Møllersvend, men derefter solgte han den med tilhørende to Melværker, et Stampeværk, en Hestemølle, to Vænger og en stor Jordlod paa Usserød Overdrev til en Møller Torst. Christinendal tabte først langt senere sin Betydning, da der blev oprettet Dampskibsforbindelse med Helsingør, og da Dagvognen til Helsingør fik Holdeplads i Hørsholm.

Daniel Hansen Schmidt og Bolette Kirstine havde i deres Ægteskab 7 Børn:

1. HANS HENRICH, død som Barn.
2. JOSIAS DANIEL, født 8. August 1764, blev Cand. theol., Lærer hos Byfoged, Justitsraad Kløcker i Frederikshald; han blev derefter i nogle Aar Gæstgiver i Christinendal, som han fik til Eje ved Giftermaal med Mogens Sørensens Enke. Ked af den Uro, der fulgte med Værtskabet, søgte han om et Embede under Postvæsenet og blev efter omtrent et Aars Forløb beskikket til norsk Postfører. Kort efter solgte han sin Gaard, flyttede først til Hørsholm og senere til

København, hvor han blev, indtil han i Aaret 1808 blev udnævnt til Postmester i Drammen. Her døde han den 24. December 1840 i sit 77de Aar.

3. CHRISTIAN AUGUST, født den 27. September 1765 i Usserød Mølle, døbt den 4. Oktober 1765 i Birkerød Kirke, opkaldt efter Grev Christian August v. Berkenthin ved Dronning Sophie Magdalenes Hof. Fadderne var Jægermester v. Levetzau, Kammerjunker v. Stöber og Justitsraad Walther. Barnet blev baaret af Frk. v. Bothmer, medens Frk. v. Haxthausen⁵ stod hos. Disse Personer har sikkert alle været ved Enkedronning Sophie Magdalenes Hof. Han kom i 1774 sammen med Broderen Josias Daniel til Roskilde, hvor han kom i Huset hos Købmand Boas Larsen, der levede i et barnløst Ægteskab med hans Fæster Barbara Schmidt. Efter at have gaaet i den danske Skole i nogle Maaneder kom bægge Brødrene i August samme Aar i Latinskolen, fra hvilken de, ogsaa samtidig, blev dimitterede i September 1784. Som Student havde han i tre Aar Kommunitet og Bolig paa Regensen ligesom Broderen, med hvem han boede sammen. I April 1791 tog han Embedseksamen. Efter i mange Aar at have været Huslærer, dels hos Familje, dels hos Fremmede, ægtede han i 1801 MARIE LOUISE GORDON (født 1768, død den 21. Februar 1820), Enke efter Inspektør ved Nexø Marmorbrud SØREN HANSEN RAVNKILDE og Søster til Lauritz Nicolai Bergeskovs Hustru Elison Gordon (se ndfr.) Marie Louise havde med sin første Mand tre Børn.

Samme Aar, den 2. Oktober 1801, blev han kaldet til Sognepræst for Nøvling og Sinding i Hammerum Herred. Her i Nøvling fødtes deres fem Børn. 1806

blev han forflyttet til Læsø, 1818 til Lundforlund og Gjerløv, hvorhen hans Hustru med tre af Børnene kom i Sommeren 1819. Hans Hustru, der havde været brystsvag siden 1807, døde her den 20. Februar 1820. Han tog sin Afsked 1842 (den 8. September), boede først hos en Datter i Lille-Valby ved Slagelse og fra 1845 i København. Her døde han i 1854.

4. PHILIPPUS JACOBUS døde som Barn.
5. BOAS LARSEN, opdraget i Roskilde, kom senere i Handelslære, konditionerede nogle faa Aar i Hørsholm, nedsatte sig som Brygger og Brændevinsbrænder i Helsingør, døde i en Alder af 70 Aar. Han var gift med KIRSTINE, f. ADOLPH.
6. MARIE, gift med Jochum Wolther, Bagersvend hos Hofbager Henrichsen hos Enkedronning Juliane Maria paa Fredensborg. Her nedsatte han sig som selvstændig Bager, men gjorde Opbud. Bæge døde i København.
7. REBECCA HENRICHE, død 3—4 Aar gammel.

ISAAC BERGESKOV,

født i Usserød Mølle 1755, var den ældste Søn af Josias Henrik Bergeskov og Bolette Kristine Schwartzkopff. Han kom som ung i Hørkræmmerlære i Butikken Nr. 2 under Børsen, hvor han senere selv fik Hørkræmmerforretning. Han boede først til Leje, senere blev han Ejer af en Gaard i Løvstræde, hvor han, foruden den omtalte Butik under Børsen, havde en Butik. Denne Gaard er forøvrigt senere bleven købt af Postvæsnet og nedrevet. Senere blev han Ejer af en Bryggergaard i Snaregade og tilsidst af et Lyststed paa Frederiksberg, hvor han døde i en Alder af 60 Aar den 21. Marts (eller 20. Marts) 1812.

Han blev første Gang gift den 15. Juli 1785 i Helligaandskirken med **BOLETTE MARIANE NYGAARD**, hvis Forældre boede paa Nørrebro ved Sortedamssøen, der hvor senere Tømmerpladserne laa. Om Vielsen findes i Kirkebogen tilført:

„Isack Bergeschou Hørkræmmer Ungkarl og Jfr.
„Bolette Mariane Nygaard hos Brygger Enke Madam
„Lassen i Compagnistr. 15 Juli 1785.“

Anden Gang blev han gift den 30. September 1791 med **ANNA LUND**, der var født 1770. Hun var en Datter af hans forrige Principal, Hørkræmmer, senere Brygger **ANDERS CHRISTENSEN LUND** (født 1728, død den 20. Decbr. 1801 af Alderdom og begravet den 24. Decbr. 1801 fra Snaregade) og Hustru **JOHANNE LUND** (født i Børsgade 1736, død den 24. November 1805 i Snaregade og begravet herfra den 2. Decbr. 1805. Hun var en Søster til Konsistorialraad Christen Lund, der døde 10. August 1833 som Sognepræst til Kjeldby Menighed paa Møen).

Isaac Bergeskovs andet Ægteskab, med Anna Lund, var barnløst. Hun døde 1841 og blev begravet ved Siden af sin Ægtefælle paa Frederiksberg Kirkegaard.

Isaac Bergeskovs Børn af første Ægteskab var **ANE CHRISTINE** og **BOLETTE ELISABETH**.

ANE CHRISTINE BERGESKOV,

født den 17. Maj 1786, blev 1820 gift med Pastor **PETER CHRISTIAN TØRCHE**. Han var født den 18. November 1783 i Holeby, Maribo Amt, hvor Faderen, **SEVERIN CHRISTIANSEN TØRCHE**, var Præst. Moderen hed **MARIE SOPHIA LA COUR**. Han blev Student fra Vordingborg 1803, theologisk Kandidat den 16. Januar 1816 med

Karakteren haud illaud., residerende Kapellan for Besser og Onsbjerg paa Samsø den 30. April 1817, Sognepræst for Næsby og Tyvelse i Præstø Amt den 13. November 1822, forflyttet til Toxværd i samme Amt den 4. Juni 1834. Han indtraadte i Hs. Maj. Kongens Livkorps den 16. August 1807, blev Underofficér den 9. Juni 1808, Kommandersergent 23. s. M., Sekondlieutenant den 8. Marts 1812, Premierlieutenant den 7. April 1814 og afgik 1817 ved sin Ansættelse som Præst paa Samsø fra Korpset. Han døde den 5. December 1850.

Pastor Thørche blev gift 1) i Kjeldby paa Møen den 27. August 1817 med MARIE HEDEVIG KOLD, født den 16. November 1789, død i Onsbjerg 3. Juli 1819 efter en Datter Marie Hedevig, født samme Dag. Hun blev gift i Toxværd den 19. Maj 1846 med cand. jur. Gods-ejer til Sparresholm ved Næstved Oluf Henrich Niels de Bang (født paa Benzonsdal den 12. Juli 1803, død den 12. Juli 1872, 2) med ANNA CHRISTINE BERGESKOV, født den 17. Maj 1786, død i Toxværd den 17. April 1844. Hun var Moder til fem Børn, nemlig:

1. ISAK BERGESKOV THØRCHE, født i Onsbjerg den 22. December 1820, død i Ringsted som Fuldmægtig den 22. Oktober 1842.
2. MARIE SOPHIE THØRCHE, født i Onsbjerg den 4. Januar 1822, og
3. DITLEV THØRCHE, vist Tvillinger og døde smaa.
4. MARIANE BOLETTE THØRCHE, født i Næsby den 25. Juni 1823, død i Hørsholm den 14. Marts 1887. Gift med Proprietær KEIL (født i København den 4. November 1822).

5. **ELISA THØRCHÉ**, født i Næsby den 9. April 1826, ugift, boede senere i Hørsholm.

Isaac Bergeskovs anden Datter med Bolette Mariane Nygaard var

BOLETTE ELISABETH BERGESKOV,

der var født i København den 22. Maj 1788. Den 1. August 1818 blev hun i Helligaandskirken i København viet til Sognepræst i Tømmerup ved Kallundborg **PETER JOHANNES KATTRUP**. Han var født den 16. November 1775 i Horsens, hvor Faderen, **JOHAN KATTRUP**, var Væver; Moderen hed **METTE CATHRINE HJERNØE**. Han blev Student fra Horsens 1797, theologisk Kandidat den 7. Oktober 1805 med Karakteren *haud. illaud.*, udnævntes til uordineret Kateket ved Holmens Kirke den 21. Juli 1816, og til Sognepræst i Tømmerup i Holbæk Amt den 23. December 1818. Han døde den 20. December 1834. Hans Hustru nød efter hans Død bl. a. en Pension af 100 Rd. aarlig af den Almindelige Enkekasse, i hvilken han havde indskrevet hende. Bolette Elisabeth døde mange Aar efter i Grenaa den 23. Januar 1873 efter først i en lang Aarrække at have boet i København med sine to Døtre.

De havde følgende Børn i deres Ægteskab:

1. **JOHANNE MARIANE KATTERUP** (Kattrup) blev født i København den 1. August 1818 (?). Hun døde den 15. Februar 1888 i Tiset, hvor hun boede hos sin Søster og Svoger.
2. **ISAK KATTERUP**, født 1820 i Tømmerup, død 1822.
3. **HENRIETTE CATHRINE KATTERUP**, født i Tømmerup den 25. Juli 1822, blev gift i Trinitatis Kirke i Køben-

havn den 19. Maj 1869 med Pastor HARALD LUDVIG PETERSEN. Han var født den 17. April 1835 i Engom, Søn af Lærer PEDER PETERSEN i Klakting og MAGD. CATHR. PLESNER (Datter af Chr. Carl Plesner til Engom, død 12. Januar 1822). Han blev Student fra Horsens 1852, theologisk Kandidat den 26. Juni 1856 med Laudabilis. Han var Alumnus paa Ehlers Kollegium, Lærer ved det kongelige Theaters Elevskole fra 1857 og ved Københavns Kommuneskole. 1868 den 2. November udnævntes han til Kateket i Grenaa, blev ordineret som saadan den 25. November samme Aar, den 7. Juni 1873 Sognepræst i Tiset, den 13. Juni 1889 i Dalby og Tureby, Præstø Amt, hvor han døde den 5. Novbr. 1890. Hans Enke boede derefter i København og døde i Rosenborg Gartnerbolig den 3. Decbr. 1902. Han var i en længere Aarrække theologisk Medarbejder ved „Dagbladet“.

* * *

Vi vender nu tilbage til den anden Søn af Josias Henrik Bergeskov og Bolette Kristine Schwartzkopff:

LAURITZ NICOLAI BERGESKOV.

Han blev født i Usserød den 26. Februar 1762 og døbt i Birkerød Kirke. Blandt hans Faddere nævnes Madam Nygaard, der boede paa Tømmerpladsen ved Nørreport, og hvis Datter senere blev gift med hans Broder Isaac; endvidere Monsieur Lassen, Monsieur Balle — rimeligvis Købmand Thomas Balle — og Jomfru Schwartzkopff fra København, vel sagtens en Moster til ham. Efter at have udlært som Lærling i Hørkramhandelen gik han tilsøs, deltog i den amerikanske Krig,

blev Styrmand og gjorde et Par Rejser til Indien, hvorefter han i et Par Aar var Fuldmægtig hos Købmand Larsen i Roskilde (rimeligvis hans Slægtning Boas Larsen). Han købte saa en Ejendom i Hørsholm og etablerede sig her som Købmand. Her blev han efter kongelig Bevilling uden foregaaende Lysning den 28. April 1797 viet til ELISON GORDON, en Datter af Fabrikør JOHN GORDON (se „Familjen Gordon-Ogilvie“). Forloverne var Brudens Fader John Gordon og Brudgommens Stedfader Daniel Hansen Schmidt.

Om deres Vielse findes iøvrigt i Hørsholm Kirkebog følgende indført:

„Med kongelig Tilladelse, uden foregaaende Trolovelse og Lysning af Prædikestolen copuleredes den 28de April 1797 Kjøbmand Nicolaj Bergeskou og Jomfru Elison Gordon af Hirschholm. Forlovere vare Hr. Smith i Amsterdam og Fabrikør Gordon.“

Under 8. August 1800 fik han Borgerbrev til Handel i København med „Ost-Indiske, Chinesiske og Vestindiske Varer.“ Hans Hustru maa ialtfald dog føreløbig være bleven tilbage i Hørsholm; thi her fødte hun den 17. Marts 1801 sit første Barn, Datteren Josine Danieline.

Under 28. Juli og 4. August 1802 indgav Laurits Nicolai Bergeskov Ansøgninger om at erholde et Embede under Toldvæsnet enten i Danmark, Norge eller Vestindien. Da disse indeholder særdeles gode og fyldige Oplysninger om hans Levned, hidsættes de her.⁶

Om hans Ansættelse i Roskilde siger Kammerraad, Inspektør Fanøe i Roskilde i en Anbefaling, der er vedlagt en senere Ansøgning af 6. April 1812, at han har tjent ham som Konsumtionsbetjent dér siden 12. Februar 1803 og vist sig flittig og paapasselig i sine Forretninger.

Under 21. Maj 1806, 2. September 1810, 7. April, 21. April, 18. August og 21. November 1811, 6. April, 9. April, 7. Juni og 27. December 1812 søgte han forgæves at blive Toldbetjent i København. Alle disse Ansøgninger indeholde intet andet end Klager over, at det er blevet saa vanskeligt — paa Grund af de stigende Priser — at underholde Kone og fire Børn. Som Eksempel paa disse hidsættes den første af disse Ansøgninger, der er dateret den 21. Maj 1801. Den lyder:

„Paa fjerde Aar har jeg staaet som Under Toldbetjent i Roeskilde og i denne liden Tjeneste kummerlig ernæret mig, Koene og Børn, jeg erfarer nu der er en Toldbetjening ledig i Kiøbenhavn. paa Grund Heraf tager jeg mig den underdanige Frihed at indflye til det høj Kongelige General Toldkammer om samme naadigst maatte forundes mig, da jeg ved min Jver i hans Majestæts Tjeneste vist skald giøre mig Værdig til denne Bevaagenhed.

„Roeskilde d. 21. Mai 1801.

„underdanig

„Til det høj Kongelig
„General Toldkammer.

BERGESKOV.

Den 16. Februar 1815 søgte han om en Understøttelse, der anbefaledes af hans Overordnede, men Ansøgningen henlagdes, d. v. s. den bevilgedes ikke.

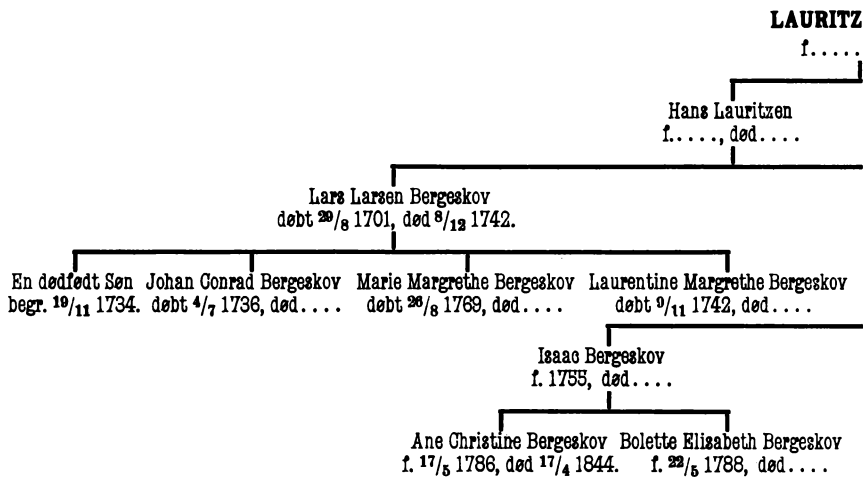
Under 21. Marts 1816 indberettede Konsumtionsinspektør Winther, at Underbetjent Nicolai Bergeskov i Roskilde var afgaaet ved Døden den 19. Marts 1816. I Domkirkens Ministerialbog anføres hans Død saaledes: „Død 19. Marts 1816 Consumptionsbetjent Lauritz Nicolai Bierreschou, begravet paa Domkirkens Kirkegaard 25. Marts, 53 Aar gl. For Jorden betalt 3 Rdr.“

ELISON GORDON,
G. M. LAURITZ NICOLAI BERGESKOV.

CAROLINE ELISABETH BERGESKOV,
G. M. NIELS LAURITZ_RITZAU.

LAURITZEN

død ca. 1880.

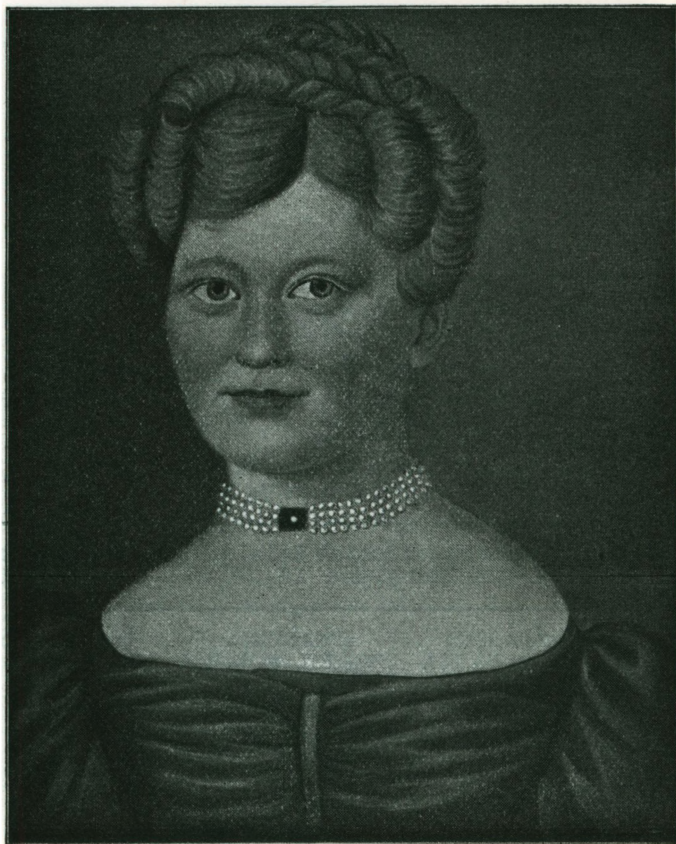
Lauritz Lauritzen Bergeskov
f. 1854, død i Juni 1740.

Josias Henrik Bergeskov
døbt 28/6 1709, død 14/8 1662.

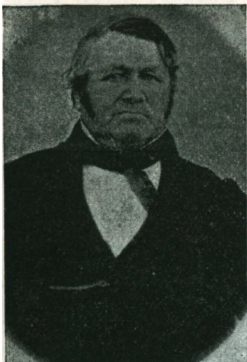
Lauritz Nicolai Bergeskov
f. 20/2 1762, død 19/8 1816.

Josine Danieline Bergeskov f. 17/8 1801, død 29/7 1882. Caroline Elisabeth Bergeskov f. 23/6 1804, død 24/8 1874. Emilie Lovise Bergeskov f. 2/1 1809, død 8/7 1898. Isak Ferdinand Bergeskov f. 15/8 1811, død 25/8 1812.

Emma Emilie Ritzau f. 11/8 1834. Elise Nicoline Ritzau f. 7/6 1836, død 14/8 1837. Nicoline Ritzau f. 26/10 1837, død 14/1 1838. Erik Nicolai Ritzau f. 30/4 1839, død 28/12 1903.

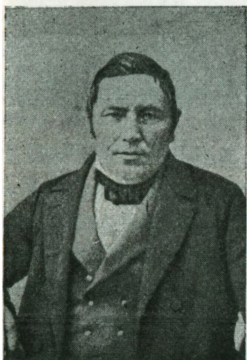
EMILIE LOVISE BERGESKOV,
G. M. JUSTITSRAAD MØRCH.

F. Z. HENCKEL.

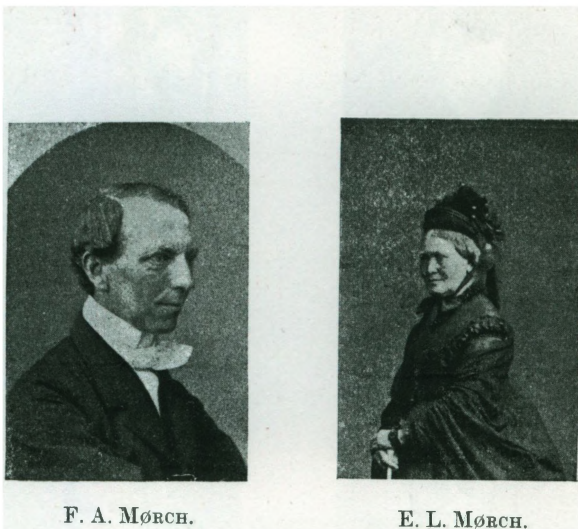
J. D. HENCKEL.

N. L. RITZAU.

C. E. RITZAU.

ELISON GORDON

(se nærmere i „FAMILIEN GORDON-OGILVIE“)

var en Datter af kongelig Fabrikmester eller Fabrik-Inspektør JOHN GORDON og Hustru ELISE GORDON, født OGILVIE. Hendes Forældre havde tidligere været bosat ved Aberdeen i Skotland, hvor hendes ældre Søster MARIE LOUISE var døbt. Hendes Forældre havde i mange Aar en god Pension og boede først til Leje i Hørsholm, derefter beboede de et Ejendomssted i Birkerød og tilsidst et dem tilhørende Sted paa Bondethinget i Roskilde. Her døde de bægge i Aaret 1812.

Elison er født den 7. Juni 1774, sikkert i Lyngby, og døbt i reformerte Kirke i København den 17. Juni 1774. I 1797, den 14. Oktober, blev hun gift i Hørsholm med Lauritz Nicolai Bergeskov, hvem hun fødte fire Børn. Ved Mandens Død 19. Marts 1816 boede hun i Roskilde, hvor han var Konsumtionsbetjent. Han blev begravet 25. Marts paa Domkirken Kirkegaard. Efter hans Død flyttede hun med sine to Døtre CAROLINE og EMLIE til København, hvor hun levede af en lille Pension, nogen Hjælp fra den engelske Menighed og Døtrenes Arbejde. Den ældste Datter JOSINE kom i Huset hos Onkelen ISAAC BERGESKOVs anden Hustru ANNA LUND, hos hvem hun blev til sit Giftermaal med HENCKEL, der den Gang var Landinspektør i Næstved. Moderen døde 2. Juni 1849; hun boede da med Datteren EMLIE i Snaregade i Kjøbenhavn.

Deres Børn var:

1. JOSINE DANIELINE BERGESKOV, født i Hørsholm Mandag den 17. Marts 1801, Kl. 1 Eftermiddag. Hun blev gift den 28. April 1824 med Landinspektør i Næstved senere Justitsraad, Stiftslandinspektør for Fyen med

Bolig i Svendborg **FREDERIK ZIMMER HENCKEL, R., Søn** af Pastor **JOHAN FREDERIK HENCKEL** og Hustru **CHRISTINE FINSSEN EILERTZ** i Tranebjerg, hvor han var født den 18. Maj 1792. Han døde den 29. Januar 1861 i Svendborg. Hun vedblev ogsaa som Enke at bo i Svendborg, hvor hun døde den 29. Juli 1882 og blev begravet den 4. August 1882. Ægteskabet var barnløst, men som Datter optoges **CAMILLA HENCKEL**, der var 2 Aar, da Forældrene døde. Faderen, en Broder til Justitsraad **HENCHEL**, var Forpagter paa en Gaard i Nærheden af Holbæk, og havde en Mængde Børn, saaledes den bekendte Restauratrice paa Østergade, Frk. **IDA HENCKEL**, der døde 1901, Fru **POULSEN**, Moderen til Skuespillerne **EMIL** og **OLAF POULSEN**, og ovennævnte **CAMILLA HENCKEL**, født 3. Juli 1829, gift 8. Decbr. 1855 i Svendborg med Landinspektør **NIELS PETER SOPHUS HANSEN**, født i Faaborg d. 15. Marts 1829.

2. **CAROLINE ELISABETH BERGESKOV**, født i Roskilde den 23. September 1804, Kl. 12 Midnat, blev konfirmeret i København den 8. Oktober 1820. I 1833, den 27. Marts, blev hun i København gift med Skomagemester **NIELS LAURITZ RITZAU** (født i Køge den 1. Marts 1804, død i København den 26. Juni 1860. (Se forøvrigt Stamtavlen over Familien **RITZAU**). Hun døde den 24. August 1874.

Deres Børn var:

- a. **EMMA EMILIE RITZAU**, født i København den 11. Marts 1834, gift den 13. Oktober 1855 med Assistent ved Almindeligt Hospital **EDWARD CHRISTIAN PAULSEN** (født den 9. Oktober 1823, død den 7. Maj 1871.) Moderen boer i Hamborg.

- b. **ELISE NICOLINE RITZAU**, født 7. Juni 1836, død den 14. Marts 1837.
- c. **NICOLINE RITZAU**, født den 26. Oktober 1837, død den 14. Januar 1838.
- d. **ERIK NICOLAI RITZAU**, Lieutenant, Grundlægger og Ejer af Ritzaus Telegrambureau, R. af D. p. p., gift 1) den 14. Marts 1866 med **ANNA ELISE JENSEN**, Datter af Hjulmager **P. JENSEN**, Frederiksborg —, gift 2) den 15. Juli 1879 med **ANNA BOLETTE BRENNECKE**, Datter af Kæremager **JACOB BRENNECKE** i København. Han døde den 23. December 1903 (jvfr. Stamtavlerne over Familien RITZAU og BRENNECKE).
3. **EMILIE LOVISE BERGESKOV** blev født i Roskilde Mandag den 2. Januar 1809, Kl. 9 Efterm. Hun blev den 1. Oktober 1870 gift med Justitsraad, Kasserer i Ordenskapitlet **FREDERIK ADOLPH MØRCH**, R. af D. (født i København den 25. Juni 1815, død sammesteds den 19. August 1873 og begravet den 24. August næstefter). Hun døde den 3. Juli 1898 i København. Deres Ægteskab var barnløst.
4. **ISAAC FERDINAND BERGESKOV**, født i Roskilde Torsdag den 15. August 1811 Kl. 6 Formiddag, død som lille den 25. August 1812, ligeledes Kl. 6 om Morgen.

ANMÆRKNINGER.

1 Til det følgende er benyttet en Artikel i „Østsjæll. Folkebl.“

2

FACSIMILER

af Sognedegn i Karlebo, LAURIDZ LAURIDZENS under 27. Mai 1707 egenhændig afgivne Erklæringer til Besvarelse af tvende af det kongelige Rentekammer i Hirtsholms Amts Kontributions Regnskab for Aarene 1703, 1704 og 1705 gjorte Antegnelser.

1. Den første Antegnelse vedrører den til Landmilitiøns Mundering paalagte Formueskat og lyder:

„At efter dend Kgl. Allernaadigste udgangne forordning „vil efterskrefne Persohners bændigede Attester, om de har „haft Penge-paa Rente eller ej, indleferis . . .“

Rente Cammeret

d. 26. Martij Ao. 1707.

G. CLAUSSEN.

I Rubriken for Degnen i Karlebo er af denne given nedestaaende Erklæring:

*At Jag Lauridz Lauridz
haft, og skal og end nu haft
Var migge penge paa Rente
sa behøver jag end min
at saa end halde mig god og
saa helige og Lauridz Lauridz*

2. Det andet Notat kræver nærmere Oplysning om den Femtepart af Karlebo Degnetiende, som ifølge Christian IV.s Fundats af 29. Marts 1630 var tillagt Frederiksborg latinske Skole. Det lyder:

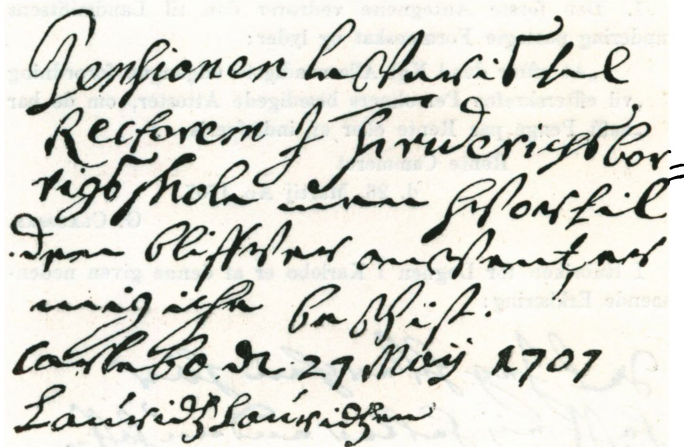
„Ellers vil forklæres om det Penserende til Skoelerne er „tillagt skoelle Betienterne pro officio eller hvor til samme „vorder Emploijeret for videre Rigtighed.“

Rente Cammeret

d. 26. Martij Ao. 1707.

G. CLAUSEN.

Herpaa har Degnen i Marginen afgivet følgende Besvarelse:

Pensionen hestundt til
Rectorem i Frederiksborg
rigshole men forrestil
den Bliffend omstændig
mig ikke beffist.
Carlebo d. 27 Maj 1707
Lauritz Lauritzsen

3

FACSIMILER

af LAUBS LAURSENS Kvitteringer for hans Sønner Lars Larsen Bergeskous og Josias Henrik Bergeskous oppebaarne Kostpenge i Frederiksborg latinske Skole i Aarene 1711—23.

Jætte in imidlertid omrænd af Kong.
 Margt Cappelenens O. J. Jætte 11 Skode for min
 Son Carl Levin Cappelen kongent for 53: 18 august
 1746 be. Skode 1711 for 33 Skode D 2 L. Skode.
 be ii Skode in kongent garten
 O. 17. juli 1711. Laurids Laurfen

(Kvitteringen er skrevet af Rasmussen Grænov, hvis Haandskrift forekommer meget hyppigt i Bogen; Underskriften er original).

Jeg Jætte be. omrænd for min 10 Skode Laurids
 Cappelen be. til Skode for 52 uger aff
 Restora Scholke 2 de ugentlig for Skode
 1715 og til Skode 1716 Skode for til
 Lige gælder for 34 Skode
 for Skode be. 1716
 Laurids Laurfen

Jeg inder kongent for be. omrænd
 Skode for 52 uger
 for min son Laurids 4 Skode ugent
 lig og for Jætte 2 Skode ugentlig
 for restora Scholke 1719 inder
 Skode 1719 Luma - - - - - 52 Skode
 Skode for gælder inder
 Laurids Laurfen

for mine Løberes søner Laurid
og Johas Børghens sønner Jørg,
Børghen Holand Børghens sønner
og for Børghen i det 9de år for 54
rigsdaler for Laurid fra
Aar 1720 til Guds Jorddag
9a sandt på Timmitteret som
er 12 rigsdaler og mere rigsdaler
og resten som . . . 50 Riksdaler
Børghen Laurid Laurid

for mine søn Johas Henrik Børghen
sønner i det 10de år som
86 Riksdaler af Holand for Aar 1720
til Aar 1721 som er 54 rigsdaler
og rigsdaler og Børghen (1715) rigsdaler
for Børghen ad den 10de år som
19 Riksdaler, Laurid Laurid

4 MØLLER JOSIAS HENDRICH BERGESCHOWS SKIFTE.
Efter Hørsholms Skifteprotokol 1762 Pag. 184—88.

Anno 1762 den 18. Decbr. indfandt vi os underskrevne efter afgangne Josias Hendrich Bergeschow, fordum Møller i Udserød, hans efterladte Enkes, Mdme Bolette Kirstine Schwartzkoffs, hendes Begiering, i hendes iboende Gaard i Udserøds Mølle for at forrette et lovligt Samfrænde-Skifte efter bemeldte afgangne Josias Hendrich Bergeschou imellem hans bemlte efterladte Enke paa den ene og 2de hendes Umyndige Sønner med benævnte Nafne Isaach Bergescou, Syv i aattende Aar gammel, og Laurentius Nicolai Bergeschou, Tree Fierding Aar gammel.

Da ved denne Forretning mødte bensnfte Enke med Laugværgе Sr. Thyge Wildsted, boende ved Hirschholm, tilligemed bemeldte Børns Formyndere Sr. Thomas Balle, Thee og Porcelænshandlere samt Borger i den Kongelige Residentzstad, Kjøbenhavn, for den ældste og Sr. Jens Brøgnér Hornemann, Hørkræmmer og Borger, ligeledes i den Kongl. Residentzstad Kjøbenhavn for den yngste Søn, hvor da Enken ved hendes Laugværgе allerførst lod fremlægge den hende meddelte Allernaadigste Bevilling, dateret Fredensborg Slott den 21. May 1762, hvorved hun har været tilladt at sidde i U-skiftes Boe med sine efter ben. te salige Mand Umyndige Børn og omsider at skifte med Samfrænder, hvilken Allernaadigste Bevilling er saaledes Ord-Lydende som følger:

Frederik V. Fire Rigsdaler.

1762.

VI FRIDERIGH DEN FEMTE,

af Guds Naade Konge til Danmark og Norge, de Wenders og Gothers; Hertug udi Slesvig, Holsteen, Stormarn og Ditmarsken; Greve udi Oldenburg og Delmenhorst; Giøre Vitterligt, at Vi efter Josias Bergeschou fra Udserød i Vort Land Sielland Hans paa egne Vegne og Hans Hustrue Bolette Schwartzkoff Hendes Vegne herom allerunderdanigst giorte Ansøgning og Begiering Allernaadigst have bevilget, saa og hermed bevilge og tillade, at naar en af dem ved Døden afgaar den Længstlevende da foruden Rettens Middels, Forsegling, Registrering og Vurdering efter Loven, med deres fælleds sammenavlede U-myndige Børn udi U-skiftet Boe maa blive besiddende saalænge den i eenlig Stand forbliver.

Og om bemeldte Længstlevende imidlertid skulde blive til-
sinds at skifte og deele, maae den Selv indbyrdes med Samfrænder
handle og slutte en Skifte-Forhandling om den Arv som bemeldte
Deres Børn efter den Afdøde, enten Fader eller Moder, kan
tilkomme, som den med dennem til Børnenes Gavn bedst kunde
formenes, foruden Rettens Middels Overværelse eller videre Re-
gistrering og Vurdering efter Loven. Dog haver bemeldte Sam-
frænder et skriftlig Instrument derover at forfatte, som billigt
kan være, og da i Frømtiden, naar Børnene kommer til deres
myndige Aar, eragte at kunne forsvare. Og ville Vi herfor
Allernaadigst have befalet dem som dette Skifte i saa Maade
forrettendes vorder, at de i alle Maader holder sig den første
Artikkel udi den om adskilligt Justitien vedkommende den 31te
Marts 1719 Allernaadigst udgangne Forordning allerunderdanigst
efterrettelige, hvilket og skal skee af den Øvrighed og Rettens
Betiente som det ellers kunde tilkomme samme Skifte at forrette.
Saavidt bemeldte Articul Dem angaaer som og derover Intet i
deres Rettighed skal afgaae.

Forbyndes alle og enhver herimod eftersom skrevet staaer
at hindre eller udi nogen Maade Forfang at gjøre. Under Vor
Hyldest og Naade. Givet paa Vort Slott Fredensborg, den 21de
Maj 1762.

Under Vor Kongelige Haand og Segl.

FRIDERICH R.

(L. S.)

J. L. Holstein.

Josias Bergeschow fra Udserød i Sielland og hands Hustrues
Bevilling til for den Længstlevende at sidde i U-skiftet Boe og
skifte med Samfrænder.

I allerunderdanigst Følge berørte Allernaadigste Bevillings-Brev
og Enkens Madame Bolette Kirstine Schwartzkoffs Begiering, haver
Vi da foretaget denne Samfrænde-Skifte-Forretning, hvor hun
angav følgende:

STERVBOENS FORMUE.

Sølv	180 Rdl.	„ Mk.	„ Sk.
Kaaber og Messing.....	30	- 3	- 8 -
Tin	20	- 5	- 8 -

Jernfang og Blik-Tøi	8 Rdl. 4 Mk. „ Sk.		
Porcelain, Steen-Tøi og Glas	10 - „ - „ -		
Lintøi	90 - 4 - „ -		
Senge-Klæder	85 - 4 - „ -		
Speile, Lampetter, Skilderier og Træ-Vahre	100 - „ - „ -		
Heste, Kiøer, Vogne samt alt hvad i Udhusene			
forefindes	106 - „ - „ -		
Een Pandte-Obligation paa anden			
Prioritet, stoer	1800 Rdl.		
Fragaaer, som af Obligationen er			
optagen	280 -		
	<hr/>	1520	- „ - „ -
Udstaaende hos adskillige som sluttedes at			
kunne være vis Giæld til Boet	25	- „ - „ -	
Een Thinglyst Obligation	50	- „ - „ -	
Enkens iboende Gaard med Stuelængden,			
Mølle-Værket, den Vestre Siide-Bygning,			
den Nordre Længde, den Østre Længde,			
den paa Gaardens Grund beliggende Heste-			
Mølle, samt Haugen til Gaarden, som er			
indhæget, anlagen in alles	2333	- 2 - „ -	
Summa Stervboens gandske Formue	4560 Rdl. 5 Mk. „ Sk.		
Heraf afgaaer først til			
Æquivalent for de paa			
Enkens afgne Mands			
Begravelse medgaa-			
ende Omkostninger,			
den Summa	160 Rdl.		
Dernæst angives for Skat-			
ters Betaling, Folke-			
Løn og bortskyldig			
Giæld til adskillige,			
den Summa	538 Rdl. 1 Mk. 14 Sk.		
	<hr/>	698	- 1 - 14 -
Bliver saa igjen den Summa, som kommer			
til Deling	3870 Rdl. 2 Mk. 2 Sk.		
Af forberørte Summa Tree Tusinde Aatte			
Hundrede og Halvfierdesindstiuge Rigs-			
daler Toe Mark og Toe Skilling Courant,			
som kommer til Deeling, tilkommer Enken,			
Madme Bolette Kirstine Schwartzkoff, afgne			
Josias Hendrich Bergeschou den halve			
Part, som er	1935	- 1 - 1 -	

Den anden halve Part som udgjør Liige Summa
 tilkommer de 2de U-myndige til liige
 Deling 1985 Rdl. 1 Mk. 1 Sk.
 Isaach Bergeschow 967 Rdl. 3 Mk. 8¹/₂ Sk.
 Lauritz Nicolaus Berge-
 schow 967 - 3 - 8¹/₂ -
1935 Rdl. 1 Mk. 1 Sk.

Efter foranstaaende Forklaring tilkommer de
 U-myndige Sønner Isaach Bergeschow og
 Lauridtz Nicolaus Bergeschow udi Arv
 efter deres afgne Fader den Summa Cour-
 rant. 1935 Rdl. 1 Mk. 1 Sk.

Dertil lægges
 Følgende Capital, som Enken af Moderlig
 Kierlighed til disse 2de Hendes U-myndige
 Børn, end videre af Hendes Egen Deel
 skienkes og gives Dem for at completere
 en liige Summa 64 Rdl. 4 Mk. 15 Sk.
2000 Rdl. „ Mk. „ Sk.

Heraf
 Til Isaach Bergeschow 1000 Rdl.
 Til Lauridtz Nicolaus Bergeschow. 1000 -
 Altsaa bliver Isaach og Lauridtz Nicolaus
 Bergeschows gandske Arve-Capital den
 Summa Courant 2000 Rdl.

For hvilken Arve-Capital Toe Tusende Rigsdaler Courant
 som bemelte 2de Umyndige Sønner Isaach Bergeschow og Lau-
 ridtz Nicolaus Bergeschow efter forestaaende Omstændigheder er
 tillagt, haver Enken lovet (saasnart muligt) at give sin Forsikring
 fra sig, paa den Maade, at benæfnte Arve-Capital 2000 Rdlr.
 bliver staaende udi Hendes Gaard og Mølle-Værk og Bygning,
 paa første Prioritet, da benæfnte Bygning og hvad dertil hører,
 som udi Brandkassen for Kjøbstæderne i Danmark er assicureret
 for den Summa 3500 Rdlr., vide Policen, Produceret i Retten
 paa Hirschholms-Amts Birke-Thing 4. Maii Ao. 1761, siden Hun
 og kand gjøre Facit paa hvor hastig Contanterne for de ude-
 staaende Regninger og Obligationer kand indkomme, saa og at
 Hun imidlertid kand redde sig fra den Bortskyldige Giæld, som
 Hun paa sig alleene antager, der alt overlades til vedkommende

Øvrigheds og Ober-Formynderes, samt Børnenes sadte Værger nærmere behagelige Forsorg. Endelig er imellem Enkens og Børnenes Værger fornæfnte Sr. Thomas Halle og Jens Brøgner Hornemann, Aftalt, beskicket og fastsatt, at Enken som Børnenes Moeder vil fremdeles besørge Hendes U-myndige Sønners sømmelige og anstændige Underholdning og education i alle Tilfælde, saalænge Hun lever og Børnene ere U-myndige, Hvorimod Hun har betinget sig ikke at svare Hendes U-myndige Sønner nogen Rente af berørte dennem ved dette SamfrændeSkifte tillagte Capital, saalænge den hos Hende bliver bestaaende. Men saasnart den af Hende er vorden udbetalt, da svares Hende fra nestpaafølgende Omslags-Termin Aarlig Rente 5 pro Cento af berørte Arve-Capital, til bemeldte Hendes Sønners Opfostring, Underholdning og education, indtil de opnaaer Deres Myndige Aar, om Hun saalænge med Dennem maatte leve; Men hvis og da vilde vedkommende Ober-Formynder og de U-myndiges sadte Værger videre i Tiiden observere og see Deres Bestø.

Saaledes at være forrettet, aftalt, fastsadt og besluttet Bekræfter Vi under Vores Hænder og Signetter.

Enken Madame Bolette Kirstine Schwartzkoff, afgne Josias Hendrich Bergeschow med Laugværge, Sr. Thyge Wildsted, samt de U-myndige Sønners Formyndere, Sr. Thomas Balle og Sr. Jens Brøgner Hornemann Denne Samfrænde-Skifte-Forretning underskrive og forsegle.

Datum ut supra.

BOLETTE KIRSTINE

SCHWARTZKOFF.

(L. S.)

Som Enkens Laugværge

THYGE WILDSTED.

(L. S.)

THOMAS BALLE.

(L. S.)

JENS B. HORNEMANN.

(L. S.)

⁵ Pastor C. A. Schmidt skriver i sin Selvbiografi, hvorfra disse Oplysninger stammer: Harthausen.

6 Lauritz Nicolai Bergeskovs Ansøgninger lød saaledes :

TIL KONGEN.

Kjøbenhavn den 28. Juli 1802.

NIKOLAI BERGESKOV Borger og Handelsmand forhen i Hirschholm nu i Kjøbenhavn om

EN TOLDBETJENTS
TJENESTE I DANMARK
ELLER NORGE.

Efter i Staden at have udlært Hørkræmmer Handelen gav jeg mig af Lyst til mine Kundskabers Udvidelse til Søen og gjorde under den Amerikanske Krig, nogle Rejser til Indien til Sidst som Styrmand hvorved Skibs Capteinen i Anledning af min Kyndighed i Handels- og Bogholder-Væsenet brugte mig tillige som Handels Assi-

stent. Da bemeldte Krig ophørte* blev vanskeligere at faae Employ ved Søen; for derfor ikke at ligge ledig; afgav jeg mig som Handelsfuldmægtig hos Købmand Larsen i Roeskilde og efter nogle Aars Tjeneste kjøbte mit eget Sted og nedsatte mig som Købmand i Hirschholm, hvilket slog godt ind. Men da der gaves en fordelagtig Kjøber solgte jeg samme mit Sted og anlagde indenlandsk Handel her i Staden. Denne vilde ikke lykkes mig saa godt som den forrige, fornemmelig af den Aarsag, at meste Del af min Capital stod mig af Hænderne i Prioritet, udi min som allerunderdanigst meldt solgte Gaard i Hirschholm. I Beslutning at indgaa Interessentskab og lægge mine Penge i et Skib, for dermed at fare som Skipper her i Farvandene, opsagde jeg min Debitor Pengene og nedlagde min her førende Handel, men da Debitor hverken i Mindelighed vilde eller ved Tvangsmidler kunde skaffe Captalen maatte Pantet til Auktion, hvorved jeg i Mangel af Liebhaveere var nød til at lade mig det tilslage og har siden ikke kunnet træffe Kjøbere dertil, saasom Coniuncturerne nu omstunder giver saa mangfoldige Anledning til at faldbyde deslige deres Stader. Imidlertid er jeg paa denne Maade sadt i megen Forlegenhed med at ernære min Familie. Det er derfor allernaadigste Konge at jeg som tillige kyndig i Told og Consumtions Væsenet, herved allerunderdanigst Ansøger om en Toldbetjent Tjeneste i en af Deres Majestæts

*) Separat Fred sluttedes mellem England og Amerika den 30. November 1763.

Riger Danmark eller Norge, helst som Kyst-Betjent i Sø Districterne saasom jeg er Søen vel bevandt og dertil i den bedste Alder.

Om allernaadigst Bønhørelse

anraaber

aller underdanigst

NIKOLAY BERGESKOU.

TIL KONGEN.

Kjøbenhavn d. 4. August 1802.

NIKOLAY BERGESKOU Borger og Handelsmand, forhen i Hirschholm, nu i Kjøbenhavn.

Ansøger allerunderdanigst om en af de nu i

VESTINDIEN
LEEDIGVÆRENDE TIENESTER.

Under 28. Julij sidtleden, da ingen speciel Vaccance var mig bekendt, indgav jeg en generell-Ansøgning om Employ ved Toldvæsenet af saadan Indhold:

„Efter her i Staden at have udlært „Hørkræmmer-Handelen, gav jeg mig, „af Lyst til mine Kundskabers Udvidelse, til Søen, og gjorde, under „den Amerikanske Krig, nogle Rejser „paa Indien til Sidst som Styrmand, „hvorefter Skibs Capitainen, i Anledning af min Kyndighed „i Handels- og Bogholder-Væsenet, brugte mig tillige som „Handels-Assistent.“

„Da bemeldte Krig ophørte, blev vanskeligere at faae „Employ ved Søen, for derfor ikke at ligge leedig, af gav „jeg mig som Handels Fuldmægtig hos Kiøbmand Larsen i „Roeskilde, og efter nogle Aars Tjeneste, kjøbte mit eget „Stød og nedsatte mig som Kiøbmand i Hirschholm; hvilket „slog godt ind. Men da der gaves en fordelagtig Kiøber, „solgte jeg samme mit Stød; og anlagde indenlands Handel „her i Staden. Denne vilde ikke lykkes mig saa godt som „den forrige, fornemmelig af den Aarsag, at en stoer Deel af „min Capitael stoeed mig af Hænderne i Prioritet udj min, „som allerunderdanigst meldt, solgte Gaard i Hirschholm. I „Beslutning at indgaae Interessentskab og lægge mine Penge „i et Skib, for dermed at fare som Skipper her i Færvandene, „opsagde jeg min Debitor Pengene og nedlagde min her „førende Handel; men da Debitor hverken i Mindelighed „vilde eller ved Tvangsmidler kunde skaffe Capitalen, maatte „Pandtet til Auction, hvorefter jeg i mangel af Liebhavere, var „nød til at lade mig det tilslage, og har siden ikke kundet „træffe Kiøber dertil, saa som Conjecturerne nu omstunder

„giver saa mangfoldige Andledninger til at faldbyde desslige
„Stæder! Imidlertid er jeg, paa denne Maade sadt i meegen
„Forlegenhed for at ernære min Familie.

„Det er derfor
„Allernaadigste Konge!

„at jeg som tillige kyndig i Told- og Consumtions Væsenet,
„herved allerunderdanigst ansøger om en Toldbetiends Tieneste
„i en af Deres Mayestæts Riger, Dannemark eller Norge;
„helst som Kryds-Betient i Søe-Districterne, saasom jeg er
Søen vel bevandt, og er dertil i den bedste Alder“;

Men siden har jeg erfaret at der ved Toldvæsenet skal
være en Controleurs og en Fuldmægtig Tieneste leedig paa
paa St. Croix i Vest-Indien og en Toldbetients Tieneste
leedig i Flaadstrand — maaskee ogsaa flere; Thi Ansøger
jeg allerunderdanigst allernaadigst at maatte forundes een af
Disse Toldbetininger. Om denne allernaadigste Forsorg
bønfalder

allerunderdanigst

NICOLAY BERGESKOW.

Paa Handelsvæsenet i Hirschholm, der er friet uden
Borgerskabs Tagelse, har jeg intet Borgerskabs Brev; men
af mit i Kjøbenhavn, vedlægges herved allerunderdanigst
ordlydende Copie.

Vedlagt er en Kopi af et under 8. August 1800 af
Københavns Magistrat udfærdiget Borgerbrev for Handels-
mand Nicolay Bergeskow, født i Sjælland, „som ifølge Be-
„villing af 18. Julij dette Aar blev indtegnet at handle med
„Ost-Indiske, Chinesiske og Vest-Indiske Vare.“